PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

NOVADNIEKS

ISSN 1407-9321

● PIEKTDIENA, 2008. GADA 8. FEBRUĀRIS ● Nr. 11 (7802) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,35

Televīzijas programma 11. — 17. februāris

Ko mēs ēdam un cik tas maksā?

● **Šis pirkums maksāja ne vairāk, ne mazāk kā sešus latus, mēnesī sanāktu 180 lati. Kas no tā tiks četru cilvēku ģimenei? Katram pa glāzei piena, dažas sviestmaizes ar sieru (lietuviešu, jo tas lētāks), pa puskrūzītei kefīra, pa karotei krējuma, bērniem – pa pusotram sieriņam. Vai ar to pietiek? Sviests un maize gan nopirkti labāki un dārgāki, — «īstais sviests» un maize, kas garšo kā sendienās. Diemžēl daudzas ģimenes nevar atļauties dienā piena produktiem iztērēt sešus latus, jo vēl ir vajadzīga gaļa, dārzeņi un daudz kas cits. Un vēl jau ir jautājums, no kā nopirktie piena produkti sastāv?** Foto: A.Dzerkalis

Cenas kāpj, bet pirktspēja krīt, un iedzīvotāji, sevišķi mazāk nodrošinātā sabiedrības daļa, aizvien biežāk izvēlas lētākus produktus, kaut arī tie ne vienmēr ir kvalitatīvi. Ko ēdam, cik par to maksājam, un vai gala rezultātā varam būt droši, ka apēstais nav kaitējis mūsu veselībai?

Siers ar eļļu, maize – ar gāzi

Pirms kāda laika sabiedrības uzmanība tika pievērsta krējuma kvalitātei, jo izrādījās, ka produkts, uz kura iesaiņojuma rakstīts «krējums», īstenībā gatavots no dažādām sastāvdaļām, pievienojot piena un augu tauku maisījumu. Tika atklāts, ka seši uzņēmumi Latvijā pārkāpuši produktu marķēšanas noteikumus un par augu tauku piemaisījumu nav informējuši patērētājus. Kā izrādās, problēmas ir arī ar sieru, jo arī šim produktam ražotāji cenšas pievienot dažādas piedevas – nepiena taukus. Tas ir – augu taukus, palmu eļļu. Šāds siers nopērkams arī veikalos. Uzņēmumi pašreizējos ekonomiskajos apstākļos produktus cenšas saražot lētāk, tādēļ pievieno lētas izejvielas. Piemēram, desām pēc iespējas vairāk pievieno ūdeni. Tam pieliek sāli un ar speciālām ierīcēm ievada desu masā. Ūdens jau nav nekas kaitīgs, tāpat kā palmu eļļa, šīs piedevas cilvēkiem nav bīstamas, intervijā «Latvijas Avīzei» stāstījis Pārtikas un veterinārā dienesta ģenerāldirektors Mareks Samohvalovs.

Savukārt mediķi atzīst, ka palmu tauki ir piesātinātie tauki, kas var veicināt asinsvadu aizsprostošanos, un regulāra šāda produkta lietošana, nezinot par palmu tauku klātbūtni, var radīt veselības problēmas tiem cilvēkiem, kam ir palielināts holesterīna līmenis un asinsvadu slimību risks.

Dažādu veidu uzlabotāji tiek pielietoti arī maizes cepšanā. Tās formu cenšas panākt ar gāzveida vielām. Tādējādi kukulītis ir pietiekami liels, taču ļoti viegls un sver daudz mazāk, nekā tradicionālām metodēm ceptais.

Bez tam jāņem vērā, ka, piemēram, uz krējuma paciņas rakstīto pircējs var izlasīt vismaz tad, kad produkts pārnests mājās, bet siera sastāvs nereti nav uzzināms, jo veikalā tas nopērkams jau sasvērts un iesaiņots.

Kopš 1. februāra krējuma izstrādājums jāsauc īstajā vārdā

Ja ražotājs pārdod skābā krējuma izstrādājumu, tas ir, tādu krējumu, kam pievienoti augu tauki, ciete, želatīns, krāsvielas, aromatizators, tad uz iepakojuma jābūt labi salasāmam uzrakstam «Krējuma izstrādājums». Ar sīkākiem burtiem jābūt piebildei, kurā norādīts šī izstrādājuma sastāvs. To paredz Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) un Latvijas Piensaimnieku centrālās savienības vienošanās. Pērn novembra sākumā PVD amatpersonas informēja, ka, sākot ar 2008. gada 1. februāri, ražotājiem, kas pārdos skābā krējuma izstrādājumu ar maldinošu marķējumu, tiks piemērots sods.

Februāris jau sācies, bet vēl ne visur veikalu plauktos «Krējuma izstrādājums» ir ar jauno marķējumu. Kā izrādās, to varēs redzēt apmēram februāra vidū, jo produktiem, kas iefasēti vecajā iepakojumā, derīguma termiņš ir 10 – 15 dienas. Tomēr jau kopš pirmajiem februāra datumiem veikalu plauktos sāka parādīties arī produkti ar nosaukumu «Krējuma izstrādājums».

Saskaņā ar ES regulu, sākot ar februāri, bez saskaņošanas ar Sabiedrības veselības aģentūru (SVA), uz pārtikas produktu iesaiņojumiem nedrīkst rakstīt norādījumus par to «brīnumainajām» spējām uzlabot veselību, piemēram «palīdz dabīgā veidā regulēt zarnu darbību», «cīņās ar nelabvēlīgiem mikrobiem». Šāds marķējums drīkst būt tikai tiem produktiem, par kuriem ražotāji SVA iesnieguši zinātnisku pamatojumu.

Bet varbūt taisnība tiem, kas saka, — mazāk zināsi, mierīgāk gulēsi?

Turpinājums 2. lappusē.

ZIŅAS

Nenokavējiet pieteikšanos augšņu agroķīmiskajai izpētei

Dienvidlatgales reģionālās lauksaimniecības pārvaldes speciālisti atgādina, ka saskaņā ar Ministru kabineta 2008. gada 22. janvāra noteikumiem nr. 41 «Noteikumi par valsts atbalstu lauksaimniecībai 2008. gadā un tā piešķiršanas kārtību», Lauku atbalsta dienesta Dienvidlatgales reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē tiek pieņemti **iesniegumi par atbalsta piešķiršanu augšņu agroķīmiskajai izpētei.**

UZMANĪBU! Iesniegšanas termiņš – **līdz 13. februārim** (ieskaitot). Sīkāka informācija pieejama Lauku atbalsta dienesta interneta mājaslapā *www.lad.gov.lv* vai Dienvidlatgales reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē 4. kabinetā, vai pa tālruni 5307093.

Preiļu novada dome ņems aizdevuma Preiļu 2. vidusskolas darbnīcu renovācijai

Preiļu novada domes ārkārtas sēdē 1. februārī pieņemts lēmums par aizdevuma ņemšanu Preiļu 2. vidusskolas darbnīcu renovācijai. Aizdevums tiks ņemts Valsts kasē Ls 150 000 apmērā ar Valsts kases noteikto procentu likmi uz 20 gadiem ar atlikto maksājumu uz vienu gadu, atmaksu sākot ar 2009. gadu, «Novadnieku» informē sabiedrisko attiecību speciālists Preiļu novada domē Jānis Vaivods. Aizņēmuma atmaksa tiks garantēta no Preiļu novada domes budžeta līdzekļiem.

Darbnīcas atrodas 1. Maija ielā 8. Tajās notiek zēnu amatu mācības stundas gan Preiļu 2. vidusskolas, gan Preiļu 1. pamatskolas skolniekiem. Renovācijas darbi jau ir uzsākti, paredzēta jaunas piebūves būvniecība, esošo logu nomaiņa, ārējo durvju nomaiņa, fasādes izbūve, jauna jumta seguma uzklāšana, ventilācijas sistēmu izbūve, elektroinstalāciju izbūve, sanitāro mezglu renovācija un vēl citi remontdarbi.

Kopējās renovācijas izmaksas ir plānotas Ls 192 733 apmērā. Rekonstrukcijas darbus tiek plānots pabeigt līdz 2008. gada augusta beigām.

Mācīs apsaimniekot vētras skartus mežus

14. februārī pulksten 10.00 Preiļu lauku konsultāciju biroja telpās (Raiņa bulvārī 21b) uz semināru tiek aicināti mežu īpašnieki. Projekta «Profesionālās apmācības 2005 – 2006» ietvaros ar šo semināru sākas apmācību kurss par tēmu «Mežsaimniecība. Vētras skartu mežu apsaimniekošana». Speciālisti skaidros meža kopšanas nianses. Pieteikšanās un tuvāka informācija par tālruņiem **65321864** vai **26552748.**

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Latvijā – viens no augstākajiem studējošo rādītājiem pasaulē

Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) apkopojusi datus par 2007./2008. akadēmiskā gada populārākajām studiju programmām, informē IZM komunikācijas nodaļa. Joprojām pieprasītākās ir sociālās zinātnes, komerczinības un tiesību zinātnes, ko izvēlējušies 53 procenti no studējošo kopējā skaita. Tikai 13 procenti apgūst būvniecību, ražošanas un inženierzinātnes, bet tikai trīs procenti devuši priekšroku izglītības programmām.

Latvijā pašlaik ir 34 augstskolas un 26 koledžas. Studējošo kopskaits šajā mācību gadā ir 127 050 – par diviem procentiem mazāk nekā iepriekšējā akadēmiskajā gadā. Mūsu valstī ir arī viens no augstākajiem studējošo rādītājiem pasaulē – 559 studenti no 10 000 iedzīvotājiem.

Vērojama tendence studējo īpatsvara pieaugumam juridisku personu dibinātās augstskolās. Valsts augstākajās mācību iestādēs pakāpeniski palielinās valsts budžeta finansēto vietu skaits.

Nākamajā mācību gadā augstskolās diezgan ievērojami paaugstināsies studiju maksa, kas pašreizējā ekonomiskajā situācijā varētu būt nopietns šķērslis augstākās izglītības iegūšanai.

Valdība ar inflāciju vairs nekaros

Ekonomiskajai situācijai strauji mainoties, valdībai jābūt gatavai sākt iepludināt Latvijas tautsaimniecībā naudu. Banku vadošie eksperti brīdina, ka pastāv risks ekonomikai atdzist pārāk strauji.

Par to, ka ekonomika jāsāk «sildīt», liecina premjera šonedēļ paustā nostāja tuvākajā laikā ieviest papildu stabilizācijas pasākumus, kas vērsti uz ekonomiskās aktivitātes veicināšanu. Tie attieksies uz ES fondu līdzekļu apgūšanu un valsts iepirkumiem.

Valdība ministrijām uzdevusi pārskatīt savus iepirkumu grafikus tā, lai pasūtījumu veikšana netiktu atlikta uz pēdējo brīdi. Bez tam pastiprināta uzmanība tiks veltīta ES naudas apgūšanai. Piešķirot līdzfinansējumu, priekšroka tiks dota projektiem, kas veicina ekonomisko aktivitāti. Stabilizācijas plānā ietverti arī vairāki jauni projektu vērtēšanas kritēriji.

Latvijai bezvīzu režīms ar ASV šogad nebūs

Amerikas Savienotās Valstis šogad atcels vīzu režīmu Čehijas, Grieķijas un Igaunijas iedzīvotājiem, vizītes laikā Prāgā paziņoja ASV amatpersona.

ASV Valsts drošības departamenta pārstāvis Richard Barth paziņoja, ka šīs trīs valstis drīzumā varēs pievienoties bezvīzu telpai īsi pēc tam, kad tiks ieviesta elektroniskā ieceļotāju reģistrēšanās sistēma. Tas varētu notikt augustā vai septembrī.

Bezvīzu režīmu ASV nosaka ar valstīm, kurās ASV vīzas patlaban atsaka mazāk nekā desmit procentiem pilsoņu. Iecerētajiem kritērijiem šobrīd atbilst Igaunija, bet ne Latvija.

Latvija un vēl piecas jaunās ES dalībvalstis algo pieredzes bagātu amerikāņu lobistu firmu, lai panāktu vīzu režīma atcelšanu attiecībās ar ASV.

Ziņas sagatavoja L.Kirillova

Skaisto mušmiru maldināti, bieži vien mēs saminam baravikas. (G.Upīts)

Ko mēs ēdam un cik tas maksā?

Sākums 1. lappusē.

Jo daudz vieglāk laisties miegā ar domu, ka vakariņās esi ēdis Latvijas brūnaļas devumu, nevis sazin kādā zemē un sazin kādā veidā no palmas vai cita eksotiska auga izspiestu eļļu. Tāpat jau nabaga brūnaļas adresē tiek novelti visi grēki attiecībā uz pārāk dārgajām piena produktu cenām, jo ķēdē: piena ražotājs – pārstrādātājs – tirgotājs – pircējs, govslops ir vienīgais, kas neprotestē pret pārmetumiem.

Desmit izslauktie piena litri līdz veikalam pārvēršas par divdesmit litriem

Kurš gan nezina vecumveco anekdoti par to, kā viens kaimiņš jautā savam sābrim, cik piena dod viņa govs un kā tas tiek lietots? Brūnaļas īpašnieks atbildējis, ka no govs dienā izslauc deviņus litrus, no kuriem trīs patērē pašu saime, bet 12 litri tiekot pārdoti. Tā kādreiz varēja būt arī realitāte, bet tagad sakarā ar augstajiem kvalitātes standartiem nebūtu iedomājama. Tomēr ceļā līdz pircējam piens piedzīvo citas pārvērtības. Zemnieki par piena litru saņem 24 santīmus, bet veikalā – ar divreiz mazāku tauku saturu par to pašu litru piena pircējs maksā jau 60 – 70 santīmus. Arī Preiļu veikalos nav izprotami principi, pēc kādiem veidotas piena un piena produktu cenas. Piemēram, viena un tā paša ražotāja litrs piena ar 2,5 procentiem tauku dažādos veikalos maksā 45 — 50 santīmi, paciņa sviesta, kuras sastāvā augu tauku maisījums – 52 – 57 – 59 santīmi, krējums (ar augu taukiem) – 54 – 60 – 61 santīmu. Divos veikalos nopērkams arī sviests bez augu taukiem, tā cena attiecīgi ir 92 un 95 santīmi par paciņu. Stipri sadārdzinājušās biezpiena cenas, diemžēl, arī tas ir visai liess, un nav skaidrības, no kā īsti tas ražots. Pēdējā gada laikā visi piena produkti ievērojami sadārdzinājušies. Šajos apstākļos īpaši grūti klājas pensionāriem un ģimenēm ar maziem bērniem, kas ir lielākie piena produktu patērētāji. Minimālās darba algas kāpums vai pensiju indeksācija atpaliek no piena produktu cenu kāpuma.

Tirgotāji uzskata, ka piena produkciju sadārdzina pārstrādātāji. Savukārt pēdējie ir pārliecināti par pretējo, proti, ka cenas tiek kāpinātas nepamatoti, un pie tā vainojami piena ražotāji. A/s «Rīgas Piena kombināts» vadošie darbinieki pauduši uzskatu, ka pērn noticis neprognozēti straujš iepirkuma cenu kāpums. Zemnieku saimniecības realizējot tādu politiku, ka pienu pārdod tiem, kuri maksā vairāk. Kopumā arī pasaulē strauji pieaudzis pieprasījums pēc pilnpiena, vājpiena un sūkalu pulvera. Savukārt zemnieki uzsver, ka nekad nav tā bijis, ka piena iepirkuma cenu no saimniecībām noteiktu lauksaimnieki paši. To diktē tirgus, un zemniekiem atliek ar to vien rēķināties.

Piena cenas pagājušajā gadā cēlušās visā pasaulē, un tas saistīts ar piena produktu patēriņa palielināšanos tādās valstīs kā Ķīna un Indija. Bez tam Eiropas Savienībā piena ražošanas apjomus ierobežo kvotas, līdz ar to tirgū saglabājas deficīts, kas savukārt automātiski paaugstina cenas.

Cenu pieaugumā vainojot ražotājus, tirgotāji saka, ka lielākajai daļai no Latvijas piena kombinātiem ražošanas un loģistikas process nav tik attīstīts un resursietilpīgs kā Eiropas uzņēmumiem. Jau tagad Latvijas pārstrādātāju cenas dažreiz vērtējamas kā neadekvātas un vairākās preču grupās pat augstākas par Eiropas vidējām. Piena kombinātos vērojama tendence, ka tie cenšas palielināt savu peļņu.

Taču produktu ražotāji lielveikala pārstāvjus aicina uzrādīt visus papildu maksājumus, ko viņi uzspiež ražotājiem, — maksu par plauktu nomu, attīstības maksājumus, kurus novirza jaunu veikalu būvniecībai. Ražotājam, lai pārdotu savus produktus lielveikalu tīklā, ir jāizpilda visi tirgotāju nosacījumi.

Top labojumi Konkurences likumā

Pie situācijas analīzes ķēries premjers Ivars Godmanis, kurš sasaucis pie sevis lielāko mazumtirdzniecības ķēžu vadītājus un esot kauninājis viņus par augstām cenām. Savukārt tirgotāji, pamatojot ar statistikas skaitļiem, apgalvojuši, ka viņi inflāciju esot pat nedaudz bremzējuši, taču, lūk, ražotāji vai piegādātāji radot vislielāko sadārdzinājumu. Premjers lūdzis pamatot, kāpēc vienām un tām pašām preču grupām cenas kaimiņu valstīs ir zemākas. Piemēram, Latvijā litrs piena maksā 0,6 latus, Lietuvā un Igaunijā – 0,46 latus. Kilograms rudzu maizes Latvijā tiek pārdots vidēji par 0,94 latiem, Lietuvā – par 0,75, Igaunijā – par 0,81 latu. Latvijā augstākas cenas nekā kaimiņos ir arī cukuram, kviešu maizei, olām, vārītai desai, vairāk nekā Lietuvā jāmaksā arī par vistas gaļu.

Ražotāji cer uz topošajiem labojumiem Konkurences likumā, kas došot lielākas tiesības Konkurences padomei tirgotājus kontrolēt un nepieļaut negodīgu līgumu slēgšanu. Ražotāji uzskata, ka tirgotāji ir pārāk peļņas kāri, un rodoties iespaids, ka bailēs no situācijas pasliktināšanās tautsaimniecībā tie vēloties «nebaltām dienām» sagatavot rezervi. Paredzams, ka cīņa starp tirgotājiem un ražotājiem par pieņemamiem Konkurences likuma grozījumiem Saeimā turpināsies.

Topošie labojumi Konkurences likumā neradīs cenu kritumu, bet ierobežos tālāku to kāpumu, tātad arī inflāciju, uzskata valdība. Patērētājiem atliek cerēt, ka pirmās nepieciešamības pārtikas produktu cenas turpmāk tik strauji necelsies.

Jauns bieds ēdāju vēderiem

Pie durvīm klauvē jauna ēra – ģenētiski modificētu produktu ražošana. Pētījumu par modificēto augu ietekmi uz cilvēku veselību pašlaik ir maz un tie nav pārliecinoši, atzīst zinātnieki. Sekas varētu būt jūtamas tālākā nākotnē, kad augos izmainītie gēni varētu ietekmēt cilvēku genomu un veicināt iedzimtas slimības vai kroplības nākamajās paaudzēs.

Ja cilvēks vēlas izvairīties no ģenētiski modificētas pārtikas, uzmanība jāpievērš soju saturošiem produktiem, kuros ģenētiski modificētu organismu ir visvairāk, skaidro PVD pārstāve. ES pagaidām savā teritorijā atļāvusi audzēt vien ģenētiski modificētu kukurūzu.

Latvijas veikalos ir vai ir bijuši nopērkami šādi produkti no ģenētiski modificētām izejvielām: augu eļļa no sojas, margarīns no sojas vai rapšu eļļas, konditorejas un gaļas izstrādājumi no sojas, konservēta kukurūza. Atļauts tirgot arī šādus produktus no ģenētiski modificētām izejvielām: saldējumu un šokolādi no sojas, kukurūzas miltus un putraimus, alu no kukurūzas, pārtikas piedevas no kukurūzas, cukuru, kokvilnas eļļu. Nav atļauts tirgot šādus ģenētiski modificētus produktus: tomātus, rīsus, kartupeļus, dzīvniekus, tostarp zivis.

Sagatavoja L.Rancāne

(Izmantotas publikācijas laikrakstos «Latvijas Avīze», «Diena», TVNET portāla materiāli)

Latgales reģions Balttour piedāvās lielāko stendu

Piecpadsmitajā starptautiskajā tūrisma izstādē Balttour, kas no 8. līdz 10. februārim norisināsies Ķīpsalas izstāžu hallē, vienotais Latgales reģiona stends būs lielākais no Latvijas stendiem, tā kopējā platība 156 m², «Novadnieku» informē Latgales plānošanas reģiona preses sekretāre Ginta Kraukle.

Vienotajā Latgales stendā būs pārstāvēti Ludzas, Rēzeknes, Balvu, Daugavpils, Preiļu un Krāslavas rajoni, Latgales uzņēmumi, viesu mājas un arī Rēzeknes augstskola. Sevi prezentēs arī Daugavpils un Rēzeknes pilsētas, kas ir nacionālas nozīmes centri un saistoši tūrisma objekti.

Latgales reģiona tūrisma asociācijas valdes priekšsēdētājs Jānis Rutka informē, ka uzsvars šogad likts uz Latgales amatniecību – piedalīsies divi amatniecības centri: no Ludzas un Līvāniem. Savus ražojumus piedāvās Latgales maiznieki, podnieki un citi ražotāji un amatnieki. Būs iespēja nobaudīt ekoloģiski audzētas zāļu tējas un dabīgās sulas. Sevi prezentēs viesu mājas un viesnīcas, bet sestdien un svētdien uz skatuves darbosies latgaliešu folkloras kopas un mūziķi. Tiks nodrošinātas Latgales radio reportāžas tiešajā ēterā, lai līdzi notikumiem varētu sekot arī Latgales iedzīvotāji.

Latgales stendā tiks ierīkota arī stilizēta večerinku vieta – norobežota ar pītu zedeņu žogu un soliņiem. Teritorijā būs nodrošināta lokālā apskaņošana, lai stenda apmeklētāji varētu gan klausīties latgaļu dziesmas, gan, iespējams, uzdziedāt arī paši. Par dziedošajām ekskursijām Latgales stendā Balttour sola parūpēties gide un soliste no Preiļu rajona Irēna Kjarkuža.

Tūristu pieplūdums aizvadītajā gadā bijis vērojams arī Latgalē, pēc tūrisma speciālistu aplēsēm, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, 2007. gadā tas pieaudzis par aptuveni 30%, atzīst J.Rutka.

Latgales tūrisma sadaļu reģiona interneta mājaslapā *www.latgale.lv* 2007. gadā apmeklējuši vidēji pusmiljons interesentu no 96 pasaules valstīm, taču kopējais Latgali apmeklējušo tūristu skaits 2007. gadā tiek lēsts ap 2 miljoniem, liecina tūroperatoru sniegtā informācija.

NOVADNIEKS
Redaktore Tamāra Elste
Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 53-07056, mob. tel. 29410288 (redaktorei), 53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), 53-07058, 53-07059 (žurnālistiem). Fakss 53-07057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.
Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv
Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

Aglonas novads top jau desmit gadus

● Vispirms sadarbība, pēc tam — apvienošanās

Šogad 19. martā tiks atzīmēta kāda īpaša dienā – 10 gadi, kopš parakstīts līgums par sadarbību starp Preiļu rajona Aglonas pagastu un trim Krāslavas rajona pašvaldībām – Kastuļinas, Grāveru un Šķeltovas pagastiem. Lēnām un pamazām, izsverot visus par un pret, tiek veidots Aglonas novads, kas ir viens no retajiem valstī tajā ziņā, ka top no divu kaimiņu rajonu pagastiem. Par to, kas šajā laikā izdarīts un kādi ir secinājumi pirms apvienošanās, «Novadniekam» pastāstīja Aglonas pagasta padomes priekšsēdētāja Helēna Streiķe.

Sadarbību uzskata par veiksmīgu

Pirms 10 gadiem noslēgtais sadarbības līgums bija pamats intensīvam darbam. Vislabāk to apliecina 2002. gadā izveidotā pašvaldību sadarbības iestāde «Aglona», kuru vada Ineta Valaine. Šis iestādes galvenais uzdevums ir koordinēt darbu starp četriem divu rajonu pagastiem, kas virzīts uz vienu mērķi – Aglonas novada izveidošanu.

Pagasta padomes priekšsēdētāja uzsver, ka ideju vispirms mēģināja attīstīt atsevišķās darbības sfērās. Kā atsevišķa struktūrvienība, piemēram, tika izveidots Aglonas novada tūrisma informācijas centrs. Sākumā no vadīja Anita Reščenko, bet nu jau vairākus gadus tūrisma jautājumus topošajā novadā pārzina Jānis Rutka.

Pašvaldību sadarbības iestādes «Aglona» pastāvēšanas laikā ir izstrādāti divi novada apvienošanas projekti – 2002. un 2007. gadā, jo laika gaitā radušās izmaiņas, kas jāietver arī dokumentos.

Par aktualitātēm lemj kopā

Ik ceturksni notiek pašvaldību sadarbības padomes sēdes, kurās piedalās visu četru pagastu vadītāji – Krāslavas rajona Kastuļinas pagasta padomes priekšsēdētājs Pēteris Bekišs, Grāveru pagasta padomes priekšsēdētāja Velta Pašķeviča, Šķeltovas pagasta padomes priekšsēdētājs Andris Badūns un Aglonas pagasta padomes priekšsēdētāja Helēna Streiķe.

Saskaņā ar izstrādāto nolikumu ik pēc pusgada rotācijas kārtībā nomainās sadarbības padomes priekšsēdētājs. Pašlaik priekšsēdētāja funkcijas pilda Velta Pašķeviča no Grāveriem. Tikšanās tiek rīkotas arī visiem pagastu padomju deputātiem. Tā ir laba iespēja apmainīties ar pieredzi, risināt kopīgas problēmas.

Viens no svarīgākajiem sadarbības padomes sēdēs izskatāmajiem jautājumiem bija par Aglonas novada pastāvēšanas iespējām, jo amatpersonām augstākajā līmenī grūti bija pieņemt viedokli, ka novads tiek veidots no divu rajonu pašvaldībām. Pagastu padomju priekšsēdētāji nopietni cīnījās un aizstāvēja šo iespēju, prata vienoties par kopīgu taktiku mērķa sasniegšanā, pārliecinot amatpersonas.

Novada īstā dzimšanas diena būs nākamgad

Aglonas novada īstā dzimšanas diena būs nākamgad. Lēmumu par apvienošanos jau pērnā gada martā pieņēmušas visas četras pašvaldību padomes. Novada izveide akcentēta arī pagastu attīstības programmās un teritorijas plānojumos.

H.Streiķe secina, ka šāda pakāpeniska un pārdomāta rīcība bijusi pareiza. Veicot administratīvi teritoriālo reformu, Aglonas novada veidošanā bijuši vairāki posmi. Pirmais posms – jau minētā sadarbības līguma parakstīšana 1998. gada 19. martā. Otrais posms – pašvaldību sadarbības apvienības un kopīgas pašvaldību sadarbības padomes iestādes «Aglona» izveidošana 2002. gadā. Trešais posms tiks īstenots šogad – valsts budžeta dotāciju novadu veidojošajām pašvaldībām piederošās infrastruktūras attīstībai saņemšana un izmantošana. Visbeidzot, ceturtais posms – pagastu apvienošanās un Aglonas novada izveidošana 2009. gadā.

Kompakts novads ar centru Aglonā

Statistika liecina, ka pašlaik topošajā novadā ir ir 4731 iedzīvotājs. Kā administratīvais centrs (saskaņā ar Latgales reģiona teritorijas plānojumu — arī reģiona nozīmes centrs) būs Aglona. Novada teritorija ir kompakta, jo arī kaimiņu rajona pagastu iedzīvotājiem līdz centram jāmēro vien nedaudz vairāk kā 10 kilometri. Vienīgā problēma šajā ziņā, ka ceļam Aglona – Šķeltova nepieciešams asfalta segums.

Novada centra noteikšanu Aglonā, kā arī Aglonas nosaukuma piešķiršanu jaunajam novadam noteica vairāki faktori, tajā skaitā ērtais ģeogrāfiskais izvietojums, apdzīvotība, izdevīgais ceļu tīkls, kultūrvēsturiskais aspekts, iedzīvotāju viedoklis un lieliskā atpazīstamība valsts mērogā, uzsver H.Streiķe. Tomēr iedzīvotājiem nebūt nav jāuztraucas, ka darīšanās ikreiz būs jābrauc uz Aglonu. Pakalpojumu saņemšanas centri, kā līdz šim, būs arī pārējos pagastos – Grāveros (Grāveru pagastā), Priežmalā (Kastuļinas pagastā) un Šķeltovā (Šķeltovas pagastā).

Izmanto mērķdotāciju, realizē projektus

Jau pagājušā gada nogalē topošā novada pagastu padomju priekšsēdētāji kopā vairākkārt lēma par valsts mērķdotācijas izlietošanu infrastruktūras objektu sakārtošanai savās pašvaldībās. Tika pieņemts lēmums, ka katra pašvaldība savā teritorijā izlietos 100 000 latu prioritārajām vajadzībām – pārsvarā skolu remontiem, pašvaldības ēku siltumenergoefektivitātes projektiem, ūdenssaimniecības sakārtošanai un citām svarīgām lietām. Tā, piemēram, Kastuļinas pagastā šogad tiks iegādāts autobuss skolēnu pārvadāšanai uz izglītības iestādēm. Valsts piešķirtā kopīgā 400 000 latu mērķdotācija visos četros pagastos ļaus sakārtot tās jomas, kurām savu līdzekļu līdz šim nepietika.

Sadarbības ietvaros tiek realizēti vai jau īstenoti vairāki projekti. 2006. gadā tāds bija projekts «Aglonas novada pašvaldību kapacitātes paaugstināšana struktūrfondu projektu sagatavošanā». Četru pagastu pārstāvji apguva projektu sagatavošanas prasmes. Notika divi pieredzes apmaiņas braucieni. Viens no tiem uz Vidzemi, kur varēja iepazīties ar Rugāju un Veclaicenes pašvaldību pieredzi projektu realizēšanā, otrs – uz Krāslavas rajonu.

Drīzumā noslēgsies pērn iesāktais Eiropas Sociālā fonda projekts «Sociālā atbalsta tīkla izveidošana un motivācijas pasākumi sociālās atstumtības riska grupām Aglonas novadā». Šī projekta mērķis – veicināt sociālo iekļaušanos un mazināt sociālo izslēgtību sociālās atstumtības riska grupu pārstāvju vidū. Tā ir palīdzība pirmspensijas vecuma cilvēkiem, jauniešiem, ilgstošajiem bezdarbniekiem, arī tiem sabiedrības locekļiem, kuri nav reģistrējušies Nodarbinātības valsts aģentūrā kā bezdarbnieki. Projektā iesaistījās ap 200 cilvēku. Kopš pagājušā gada janvāra ik mēnesi notika informatīvie semināri, datorapmācības un angļu valodas kursi. Projekts palīdzēja apzināt sociālo problēmu loku novadā un veicināja sadarbību pagastu sociālo darbinieku starpā.

Kopā atpūšas un sacenšas

2006. gadā sāka iznākt informatīvais izdevums «Pirmavots», kas vēsta par notiekošo novada teritorijā. Tā ir iespēja pagastu iedzīvotājiem uzzināt jaunumus ne tikai savā apkārtnē, bet arī pamazām iepazīties ar dzīvi topošajā novadā. Aktīvu darbību novada popularizēšanā veic Aglonas novada tūrisma informācijas centrs, tiek rīkoti semināri, izdoti kopīgi prezentācijas materiāli, kas šķiet interesanti arī ciemiņiem.

Katru gadu kopīgi tiek rīkotas novada zemledus makšķerēšanas sacensības, kā arī citas sporta aktivitātes. Piemēram, Šķeltovas pagasts vasarā rīko atraktīvu pasākumu «Neptūna svētki».

Ir izstrādāts topošā novada logo un ģerbonis. Tā idejas izstrādē tika iesaistīti visi novada iedzīvotāji.

❒❒❒

Par Aglonas novada izveidošanu, tūrisma informācijas centra darbību un sadarbības iestādes «Aglona» aktivitātēm vairāk var uzzināt mājaslapā *www.aglona.lv*

L.Kirillova

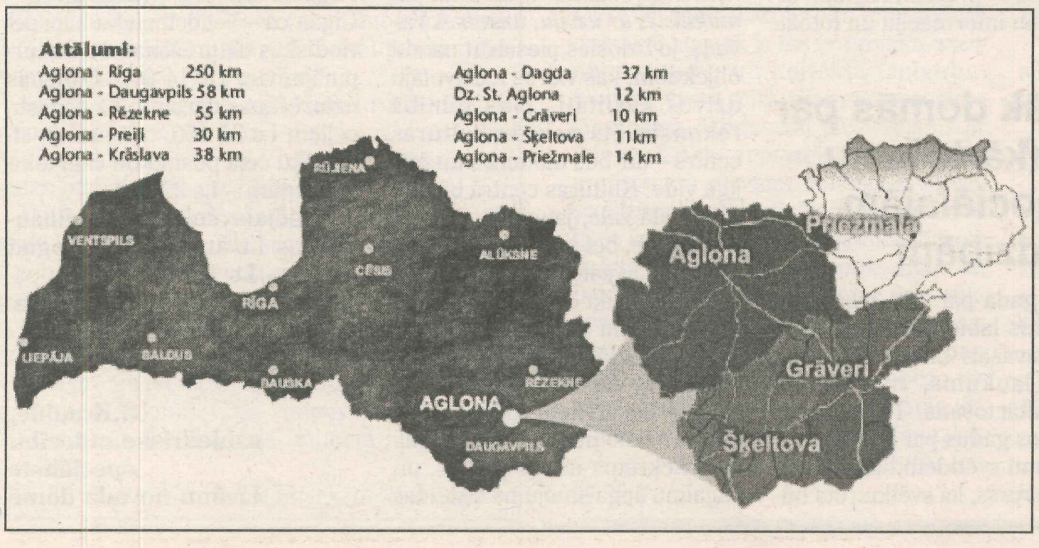

Vai saņemam to, ko esam pelnījuši?

Cilvēks nu reiz ir tāds radījums, kurš nekad nav mierā ar notiekošo un pārliecināts, ka vienmēr pelnījis vairāk – lielāku algu, godīgāku valdību, plašāku dzīvokli, sirsnīgāku kaimiņu attieksmi, labvēlīgāku priekšniecības noskaņojumu, skaistāku sievu, centīgāku vīru, gudrākus bērnus, pienīgāku govi un jaudīgāku mašīnu. Vai nu Dieviņš mūs tādus nenovīdīgus radījis vai vecāki nemācējuši pieticību ieaudzināt, grūti spriest, bet, atzīstieties, lielākā daļa taču tādi esam, vai ne? Gan tie, kuri tepat Latvijas laukos dzīvojam un dubļainos ceļus minam, gan tie, kuri pa galvaspilsētas trotuāriem *špacierē*.

Pagājušajā nedēļā draudzīgā korī par savu aiziešanu no līdzšinējām partijām paziņoja krietns pulciņš pazīstamu politiķu. Tajā skaitā Guntars Krasts, Ģirts Valdis Kristovskis un Anna Seile (šonedēļ) no apvienības «Tēvzemei un Brīvībai»/LNNK, Sandra Kalniete no «Jaunā laika» un citi. Pērnā gada nogalē par nespēju sastrādāties ar partijas biedriem paziņoja Aigars Štokenbergs un Artis Pabriks. Laikam jutās nenovērtēti, ja reiz izšķīrās par tādu soli. Vai arī taisa skandālu, lai tauta viņus ievērotu. Līdz nākamajām parlamenta vēlēšanām vēl krietns laiciņš, droši vien cer sevi parādīt un zem jaunu partiju karogiem iesoļot Saeimā. Starp citu, savulaik arī Repše sākumā ar karogiem uz baznīcu zvērēt gāja un tikai pēc tam sāka tautai ziedojumus prasīt. Kas attiecas uz mazo pašvaldību vadītājiem, kuri pameta «Jauno laiku», tad bilde skaidra. Viņiem, visdrīzāk, apnicis, ka uzrakstītie projekti stāv kaudzē, bet nauda tiek kaimiņiem, kuri ir **pareizajā** partijā. Tik tiešām, nav zolīdi.

Kas ar *aizgājējiem* tālāk notiksies, rādīs laiks. Visdrīzāk, sakombinēs vairākas jaunas partijas. Bet uzskati un pārliecība taču tā pati vecā vien būs.

Joprojām nenovērtēti un skumdināti jūtas mediķi. Šonedēļ Ārstu biedrības vadība laikrakstiem pa elektronisko pastu bija izsūtījusi vēstuli, kuras būtība ir sekojoša – pie visām Latvijas medicīnas nelaimēm un nebūšanām vainojami tikai un vienīgi žurnālisti. Kā piemērs atstāstīts atgadījums ar kādu pacientu no Liepājas puses. Šim labu laiku iekaisusi aklā zarna. Cieties, bet pie ārsta negājis, kamēr – plīsums un veselība pamatīgi cietusi. Kavēšanos vīrs skaidrojis ar to, ka avīzēs daudz lasījis par ārstu korumpētību, par to, ka vispirms aploksnē krietns žūksnītis jāieliek un tā tālāk. Ārstu biedrība tagad sašutusi, ka žurnālistu vainas dēļ pacients nonācis gandrīz vai uz nāves sliekšņa.

Neloģiski un pilnīgi absurdi. No vienas vietas atklājas šādas dīvainības. Mani personīgi visvairāk satrieca šāds fakts, ko esam minējuši arī «Novadniekā» 29. janvāra numurā rakstā par Juridiskās palīdzības administrācijas darba statistiku pērnajā gadā. Šī iestāde izsniedz kompensācijas cietušajiem, kad tīša nozieguma rezultātā iestājusies personas nāve vai bijuši smagi miesas bojājumi. Tad, lūk, nāves gadījumā maksimālais kompensācijas apjoms ir **tikai 600 lati**. Grūti izprast, kāds ir šī skaitļa pamatojums. Vai tiešām mūsu valstī cilvēka dzīvība tik vien maksā? Nieka pārsimt lati par sāpēm, ciešanām, ģimenes izmisumu, kas zaudējusi tuvinieku... Tāpēc nav ko brīnīties, ka tik daudzi mūsu valsts pilsoņi izvēlas dzīvi un darbu svešās zemēs. Dažs, romantiska ideālisma mudināts, pēc pāris gadiem atgriežas, bet jaunie izvēlas palikšanu svešumā, jo viņu spējas, zināšanas un pat dzīvība te nevienam nav vajadzīgas.

Kārtējo pārsteidzošo ziņu šonedēļ sagādājis «Latvijas pasts». Bijušais šī uzņēmuma Preses pakalpojumu dienesta direktors Adrians Jurciks, ar kuru tika pārtrauktas darba attiecības pēc dienesta izmeklēšanā konstatētajiem pārkāpumiem preses piegādē, iecelts par «Latvijas Pasta» komercdirektores padomnieku. Palīdzēšot orientēties jautājumos, kas saistīti ar preses piegādi.

Ko pēc tā visai lai saka?..

L.Kirillova

Budžeta prioritāte – pirmsskolas izglītība un līdzfinansējums lielajiem attīstības projektiem

● Līvānu novada domes 31. janvāra sēdē deputāti apstiprināja pašvaldības 2008. gada budžetu

53% budžeta – izglītībai

Līvānu novada pašvaldībā plānotie pamatbudžeta **ieņēmumi sastāda Ls 5 016 079**, tajā skaitā:

- nodokļu ieņēmumi – 51,5%;
- transfertu (starppašvaldību) ieņēmumi – 42,6%;
- budžeta iestāžu ieņēmumi – 4,8%;
- nenodokļu ieņēmumi – 1,1%.

Pamatbudžeta **izdevumu sadaļa apstiprināta Ls 5 149 955** apmērā, tajā skaitā:

- izglītībai – 53%;
- izpildvaras un likumdošanas varas institūcijām – 15%;
- kultūrai – 11,5%;
- pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai – 10,8%;
- sociālajai aizsardzībai – 6,4%;
- ekonomiskajai darbībai – Ls 2%;
- sabiedriskajai kārtībai un drošībai – 0,8%;
- vides aizsardzībai – 0,3%;
- veselībai – 0,2%.

2008. gadā plānotie aizņēmumi – Ls 256 904 (kultūras centra ēkas jumta rekonstrukcijas darbu apmaksai, ES Kohēzijas fonda projekta «Ūdenssaimniecības attīstība Austrumlatvijas upju baseinos» realizēšanai. Aizdevumu atmaksai – Ls 426 435, līzinga maksājumiem – Ls 28 608.

Pašvaldības parādsaistības 2008. gada 1. janvārī bija Ls 719 530.

Projektu ieceru ir daudz

Aizvadītajos gados noslēdzās vairāki nozīmīgi investīciju projekti, kuru rezultātā Līvānu pašvaldība ieguvusi sakārtotus infrastruktūras objektus. Tie ir, piemēram, Centra laukuma rekonstrukcija, inženiertehnoloģiju un inovāciju centra izveide, dalīto atkritumu savākšanas punktu izveide un citi. 2008. gadā noslēgsies INTERREG IIIC projekts «City to city» un turpināsies ISPA projekts «Ūdenssaimniecības attīstība Austrumlatvijas upju baseinos».

Tomēr domes speciālistiem un investīciju un attīstības daļai šis periods joprojām ir saspringts – rit darbs pie jauno projektu iestrādēm tuvākajiem gadiem:

- ir pilnībā izstrādāta Līvānu novada integrētās attīstības programma 2008.-2014. gadam;
- izstrādāts kultūras centra rekonstrukcijas projekts;
- izstrādāts Domes ielas rekonstrukcijas projekts;
- izstrādāti projekti daudzdzīvokļu māju pagalmu rekonstrukcijai.

Ir vairākas projektu ieceres, kur tiek izstrādāti projektu pieteikumi – saistībā ar biznesa inkubatora darbību, sociālās aprūpes jeb krīzes centra izveidi, riteņbraukšanas un velotūrisma popularizēšanu, Rožupes pamatskolas sporta zāles un Turku pagasta saieta nama būvniecību u.c.

Prioritāte – pirmsskolas izglītība

Rindā uz vietām pirmsskolas izglītības iestādēs Līvānu novadā reģistrēti ap 200 bērniem, tādēļ pašvaldības prioritāte šajā gadā ir pirmsskolas izglītība. Bērnudārzs «Rūķīši» patlaban ir maksimāli noslogots, tādēļ pašvaldībā jau pāris gadus virmoja doma par alternatīvu piedāvājumu mazajiem novada iedzīvotājiem. Šogad šāda iespēja ir rasta un, sākot ar jauno mācību gadu (septembri), tiks atvērta bērnudārza filiāle Pastariņa sākumskolā. Tajā tiks nodrošināta apmācība 80 bērniem, kuri sasnieguši 5-6 gadu vecumu un līdz šim mācijās bērnudārzā «Rūķīši».

Savukārt bērnudārzā «Rūķīši» mācīties turpinās mazie bērni vecumā līdz 5 gadiem, jo «Rūķīšos» ir iespējams nodrošināt bērnu ēdināšanu grupiņu telpās, turpretī Pastariņa skolā lielie bērni dosies pusdienot uz ēdamtelpu.

Bērnudārza filiāles atvēršana ir liels solis uz priekšu pirmsskolas problēmas risināšanā, norāda novada mērs Andris Vaivods. Viņš arī lēš, ka tuvāko 3-4 gadu laikā pirmsskolas rindu problēmu novadā izdosies atrisināt. Filiāles atvēršana pašvaldībai izmaksās vairāk nekā 50 000 latu.

Līvānu dome pretendē arī uz ES investīcijām un ir iesniegusi projektu bērnudārza «Rūķīši» sakārtošanai, jo vajadzību ir ļoti daudz, piemēram, slīpā jumta izbūve.

Taupīs siltumenerģiju, nomainot logus

Pašvaldības veiktajā aptaujā 2007. gada pavasarī daudzi iedzīvotāji aizrādīja par domes ēkas nesakārtoto ārējo fasādi. Ņemot vērā, ka administratīvajā ēkā viskritiskākie ir logi, kas izraisa ievērojamus siltuma zudumus, šogad plānots tos nomainīt. Vienlaikus tiks sakārtots arī domes ēkas ieejas mezgls.

Domes priekšsēdētājs Andris Vaivods to skaidro sekojoši: *«Līdz šim visi ieguldījumi tika vērsti uz pašvaldības iestādēm – skolām, bērnudārzu, jauniešu centra, bērnu bibliotēkas ēku sakārtošanu, logu nomaiņu. Šobrīd varam teikt, ka šīs vajadzības iestādēs ir apmierinātas. Mums jāciena savi iedzīvotāji, kas ikdienā apmeklē domi, jo administratīvā ēka ir novada vizītkarte. Diemžēl līdz šim pie tās nebija pat izgaismotas izkārtnes un bieži iebraucēji meklēja, kur tad dome atrodas. Jāsakārto ieejas mezgls, kur kāpnes ir izdrupušas. Logus trešajā stāvā daudzviet nav iespējams atvērt. Vairākus gadus šie darbi tika atlikti par labu citām vajadzībām. Šogad to paveiksim. Gribam, lai iedzīvotāji varētu lepoties gan ar savas pašvaldības darbu, gan ar novada administratīvās ēkas ārējo veidolu.»*

Logu nomaiņa šogad tiks veikta arī Laimiņas skolā, kur izvietosies visi Līvānu 1. vidusskolas sākumskolas audzēkņi – vienā ēkā būs 1.-4. klašu skolēni. Līdz ar to nenāksies apsaimniekot trīs ēkas, bet gan tikai divas. Tas saliedēs un apvienos arī abas sākumskolas un to kolektīvus.

Pastiprina kapacitāti un gatavojas reformai

Līvānu novada dome jau tagad nopietni gatavojas visu saistību pārņemšanai, kuras nesīs līdzi reģionālā reforma. Pašvaldība šogad pastiprinās arī savu administratīvo kapacitāti, piemēram, būvvaldi, kurai darba apjoms būtiski pieaugs, novadam paplašinoties 2009. gadā. Jau tagad Līvānu būvvaldes pakalpojumus izmanto, piemēram, Sutru un Jersikas pagasti. Lai nodrošinātu iedzīvotājiem šos pakalpojumus labā kvalitātē, būvvaldē darbu sāks vēl viens darbinieks. Tuvākajos gados nāksies stiprināt arī vairāku citu dienestu kapacitāti.

Pēc iedzīvotāju ierosinājuma šogad taps arī jauna pašvaldības interneta mājaslapa, kas būs lietotājiem ērtāka, ar iespējām diskutēt un piedalīties konkursos, ar jaunām sadaļām un iespēju līdzdarboties mājaslapas satura veidošanas procesā. Internetā jaunumus par pašvaldību uzzina arvien vairāk cilvēku. Liela daļa lasītāju ir līvānieši, kurus studiju un darba gaitas aizvedušas pasaulē, un mājaslapa ir praktiski vienīgā saikne ar dzimto pilsētu un novadu. Tāpēc tai jābūt ērti lietojamai, ar precīzu, regulāri atjaunojamu informāciju un fotoattēliem.

Vairāk domās par labiekārtošanu un sociālajām vajadzībām

2008. gadā par 34% pieaug finansējums labiekārtošanas darbiem. Pavasarī tiks apzaļumots Centra laukums, turpināsies ietvju sakārtošana. Tāpat kā iepriekšējos gadus par pilsētas noformējumu svētkiem tiks izsludināts konkurss, lai svētku rota būtu ieturēta vienotā stilā. Notiks arī tradicionālie konkursi «Topi skaistāks, mans novads» un «Novads Ziemassvētku rotā», lai veicinātu pašu līvāniešu vēlmi veidot skaistu vidi sev apkārt.

Par 48% 2008. gadā pieaudzis sociālajai aprūpei paredzētais budžeta finansējums. No jauna ieviests pabalsts jaundzimušajiem. Tas noteikts 15 latu apmērā, kas gan nav tiks liels kā citās pašvaldībās, taču Līvānu pašvaldības stratēģija ir atbalsts vecākiem ne tikai, bērnam piedzimstot, bet arī vēlāk, – maksājot brīvpusdienas bērniem no 5 gadu vecuma līdz pat 4. klasei ieskaitot. Salīdzinājumā, piemēram, brīvpusdienas pašvaldībai gadā izmaksā ap 50 000 latu, tomēr domes priekšsēdētājs A.Vaivods uzsver, ka ģimenēm tieši ikmēneša brīvpusdienu pabalsts šķiet vērtīgāks, īpaši, ja ģimenē ir vairāki bērni.

2008. gadā ieviests arī 100 latu pabalsts simtgadniekiem.

Sociālajām vajadzībām tiks iegādāts transportlīdzeklis, kuru pašvaldība izmantos gan cilvēku ar īpašām vajadzībām pārvadāšanai, gan citām vajadzībām. Daļu finansējuma transportlīdzekļa iegādei ziedojusi Nīderlandes labdarības organizācija.

Turpināsies sadarbība ar biedrību «Baltā māja» – kopumā tai atvēlēti vairāk kā 20 000 latu, finansējot gan dienas aprūpes centru cilvēkiem ar garīgās attīstības traucējumiem, gan jau tradicionālo Mazo grantu projektu konkursu «Līvānu novada iedzīvotāji veido savu vidi» un citas vajadzības.

Līdzfinansējums – garantija investīcijām

Lai Līvāni varētu piesaistīt ES investīcijas vairāk kā 6 miljonu latu apmērā, jārēķinās ar ievērojamu summu, kas paredzama līdzfinansējumam. No katra iegūtā miljona 10% jeb 100 000 latu pašvaldībai jāiegulda kā līdzfinansējums no savas puses.

Līvānu pašvaldība nav no bagātākajām, tādēļ līdzfinansējums būs liels slogs budžetam, taču tas atmaksāsies ar uzviju, uzsver A.Vaivods, jo izdosies piesaistīt naudu objektiem, kas vairos iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Tiks pilnībā rekonstruēts novada kultūras centrs – tur būs moderna un mājīga vide. Kultūras centrā būs ne tikai lielā zāle, jauniešu zāle un kamerzāle, bet arī skaista laulību ceremoniju zāle.

Plānots veikt dzīvojamo masīvu iekškvartālu pagalmu rekonstrukciju lielākajā daļā pilsētas, kas ietver ne tikai asfaltēšanas darbus, bet arī lietus ūdens novadīšanas sistēmu izbūvi, lai pagalmos nekrātos ūdens peļķes, un pagalmu apgaismojuma sistēmas sakārtošanu. Plānots veikt arī daļēju Zaļās ielas un Domes ielas posmu rekonstrukciju. Visām šīm iecerēm jau ir gatavi tehniskie projekti, un šogad plānots uzsākt darbus.

Lielas ieceres tiek saistītas arī ar pagastu teritoriju attīstību, piesaistot dažādu ES fondu investīcijas. Piemēram, saieta nama būvniecība Turku pagastā, kur zem viena jumta būs arī bibliotēka, kā arī rožupiešu iecere beidzot tikt pie piemērotas sporta zāles un ēdināšanas bloka, uzbūvējot piebūvi Rožupes pamatskolas ēkai. Investīcijas lauku teritorijās nākotnē būs pamats līdzsvarotai Līvānu novada attīstībai un veicinās iedzīvotāju palikšanu uz dzīvi laukos.

Turpinās ceļu un ielu sakārtošanu

Šogad plānots turpināt un uzsākt jaunus ceļu un ielu sakārtošanas darbus Līvānu novadā. Lai uzlabotu alternatīvās satiksmes iespējas paralēli Rīgas ielai, šogad plānots uzsākt daļēju Zaļās ielas rekonstrukciju no Domes ielas. Projekti sagatavoti arī Biedrības un Raiņa ielas rekonstrukcijai. 2008. gadā tiks noasfaltēta Vecticībnieku iela, kas ved gar vecticībnieku draudzes lūgšanu namu. Plānots turpināt gājēju ietvju pakāpenisku rekonstrukciju Rīga – Daugavpils virzienā.

Pilsētas ielu ikdienas uzturēšanai paredzēti vairāk kā 24 000 latu, projektēšanas darbiem – vairāk kā 51 000 latu.

Turku pagasta autoceļa Veiguri – Silavas – Robežnieki – Gaiņi periodiskās uzturēšanas darbu turpināšanai atvēlēti Ls 26 000, savukārt ikdienas uzturēšanas darbiem uz pagasta ceļiem plānots atvēlēt Ls 22 475, tajā skaitā atsevišķu ceļa posmu un caurteku remontam – Ls 15 200.

Rožupes pagastā autoceļa Drēņi – Kalvāni – Lietaunieki – Jaudzemi posma Kalvāni – Lietaunieki periodiskās uzturēšanas darbu pabeigšanai – Ls 14 800. Pagasta autoceļa Muktupāveli – Čigānīca – Vecticībnieku kapi periodiskās uzturēšanas darbu turpinājumam Ls 14 000. Ikdienas uzturēšanas darbiem uz pagasta ceļiem Ls 32 100, tajā skaitā, atsevišķu ceļa posmu un caurteku remontam – Ls 22 600.

Kopējais ceļu fonda finansējums Līvānu pilsētai šogad plānots - Ls 193 381, Turku pagastam - Ls 49 767, Rožupes pagastam – Ls 62 708.

G.Kraukle,
sabiedrisko attiecību speciāliste
Līvānu novada domē

VĀRDADIENAS SVIN:

11. februārī — Laima, Laimdota.
12. februārī — Karlīna, Līna.
13. februārī — Malda, Melita.
14. februārī — Valentīns.
15. februārī — Alvils, Olafs, Olavs, Aloizs.
16. februārī — Jūlija, Džuljeta.
17. februārī — Donats, Konstance.

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona padome

◆ No 11. līdz 15. februārim atzinumu sniegšana par teritorijas plānojumiem Rudzātu pagasta padomei un Jēkabpils rajona padomei.

◆ 11. februārī pulksten 10.00 pārrunas ar Baltijas datu akadēmijas darbiniekiem par pārrobežu projektu «Latgale – Vitebskas apgabals – Baltkrievija: pārrobežas reģiona pašvaldību un uzņēmējdarbības pakalpojumu attīstība un ekonomiskās, kulturālās sadarbības veicināšana».

◆ 12. februārī piedalīšanās Latvijas Pašvaldību savienības veselības un sociālo jautājumu komitejas sēdē.

◆ 13. februārī pulksten 10.00 apvienotā komiteju sēde. Piedalīšanās nevalstisko organizāciju centra jauno telpu atklāšanā.

Rajona bērnu un jauniešu centrs

◆ 14. februārī piedalīšanās konferencē «Skolēni un skolotāji mūsdienu pasaulē» Rīgā.

Preiļu novada kultūras centrs

◆ 11. februārī pulksten 18.00 Preiļu kultūras namā Preiļu pilsētas dzimšanas dienai veltīts grupas «Melo – M» (Rīga) koncerts.

◆ 15. februārī pulksten 20.00 Aizkalnes tautas namā atpūtas sarīkojums Valentīndienā «Svētki siržu ielokā», spēlē grupa «Papardes zieds». Preiļu kultūras namā pulksten 21.00 jauniešu diskotēka, īpašie viesi «DETLEF-ZOO».

Līvānu novads

◆ 8. februārī pulksten 18.00 Jaunsilavu pamatskolā Līvānu dramatiskā kolektīva viencēlienu pirmizrādes: «Pēc mitiņa» (R.Blaumanis), «Dzīves nopūta» (J.Jaunsudrabiņš).

◆ 15. februārī pulksten 21.00 Rožupes kultūras namā groziņballe «Es tev dāvināšu baltu dienu», spēlē grupa «Marchello». Koncertā piedalās aktieri no Daugavpils.

Latgales mākslas un amatniecības centrs Līvānos

◆ No 12. februāra līdz 8. martam Sigitas Lapiņas fotogrāfiju izstāde «Meksika – krāsainā, neiepazītā, savādā».

Riebiņu novads

Riebiņu kultūras nams

◆ 15. februārī pulksten 22.00 Riebiņu kultūras namā Valentīndienas diskoballe ar grupu «Gints un Co» (Rēzekne).

Sīļukalna kultūras nams

◆ 9. februārī pulksten 22.00 balle kopā ar grupu «Tranzīts».
◆ No 10. līdz 20. februārim izstāde «Sirds – sirsniņa».
◆ 15. februārī pulksten 18.00 Valentīndienas sarīkojums kopā ar Aglonas SO «Naaizmērstules».

Rušonas kultūras nams

◆ 16. februārī pulksten 21.00 Valentīndienas pasākums.

Silajāņu kultūras nams

◆ 16. februārī pulksten 22.00 diskotēka.

HOROSKOPS NEDĒĻAI (11.02. — 17.02.)

Auns. Gūsiet daudz vērtīgu iespaidu, ja uzturēsieties gudru un progresīvi domājošu cilvēku sabiedrībā. Intelektuālas sarunas palīdzēs aizpildīt robus zināšanās un iedvesmos turpmākām aktivitātēm. Izvairieties no attiecību skaidrošanas ar kaimiņiem. Radošas aktivitātes var kļūt par iemeslu jaunām attiecībām.

Vērsis. Kaut arī ne visu plānoto izdosies paveikt, tomēr būs visas iespējas gāzt kalnus – spēsiet paveikt gan sen iekavētus darbus, gan padarīt tieši šajās dienās iecerēto. Neļaujieties kārdinājumam tērēt naudu, kas paredzēta nebaltām dienām. Par to, cik labi esat pildījuši savus darba pienākumus, liecinās uzslavas.

Dvīņi. Uzstājību, dinamisku rīcību un enerģiju, kas neļaus palikt vienaldzīgu vērotāju rindās, varēsiet izmantot dažādi, viss būs atkarīgs no jomas, kurā darbosieties – jo radošāka tā būs, jo daudzpusīgāk izdosies izpausties. Var tikt piedāvāti jauni izaicinājumi. Pieņemot tos, esiet gatavi negaidītiem situācijas pavērsieniem.

Vēzis. Iespējams, būs pārāk maz laika, lai labi pārdomātu un izvērtētu katru savu soli. Ja gribat izsekot līdzi notikumu gaitai, paļaujieties uz iedvesmu. Var gadīties, ka risinājums, kas pirmajā mirklī liekas vispieņemamākais, izrādās vispareizākais. Iespējams, nāksies kerties pie līdz šim atliktajiem darbiem.

Lauva. Ierastais dienu ritms šīs nedēļas otrajā pusē radīs stabilitātes un drošības sajūtu. Sperot katru nākamo soli, būsiet pārliecināti, ka zem kājām ir stingrs pamats, un varbūt tieši tas mudinās kļūt pārgalvīgākiem. Par savu rīcību, iespējams, vēl šaubīsieties, taču var nākt pārliecība, ka jūsu iecerēm visas durvis vaļā, un daudz nekļūdīsieties.

Jaunava. Iespējams, būsiet ļoti aizņemti un nevaļīgi, tomēr neuztversiet savus pienākumus pārāk nopietni. Vadieties pēc iekšējās sajūtas, un atradīsiet ceļu, kā apvienot lietderīgo ar patīkamo. Priekšroku dodiet mīļotā cilvēka klātbūtnei, nevis izklaidei. Darbu ieteicams sākt ar padarītā izvērtēšanu un punktu salikšanu uz i.

Svari. Ļaujiet vaļu radošām iecerēm. Ja pratīsiet tās pietiekami spoži pasniegt, sekotāju un palīgu netrūks. Tikai atliks sekot notikumu gaitai, pārliecināt šaubīgos un iedvesmot pagurušos. Centieties neizšķiest radošos spēkus izklaidēm, lai varētu veiksmīgi turpināt uzsāktās aktivitātes.

Skorpions. Lai īstenotu iecerēto, nevajadzēs nemaz tik daudz: tikai mazliet izdomas, nedaudz pacietības un kādu kripatiņu veiksmes. Ja tam visam vēl pievienosiet mīlestību pret to, ko darāt, tad varat būt droši – panākumi būs. Esiet gatavi pieņemt rūpes, sirsnību un mīļumu, ko dāvās tuvinieki. Jūsu sasniegumi būs arī viņu panākumi.

Strēlnieks. Nebaidieties būt atklāti, runājiet, ko domājat, un neslēpiet savus plānus. Pārrunas var labvēlīgi ietekmēt jūsu nodomu īstenošanu. Vairāk laika veltiet tam, kas patiesi interesē, bet īpaša nozīme jūsu dzīvē var izrādīties tuvinieku atbalstam. Tikai jāieklausās viņu teiktajā.

Mežāzis. Galveno uzmanību pievērsiet praktisku jautājumu risināšanai. Nav svarīgi, ko vēlaties panākt, galvenais, kādi ir darba paņēmieni. Ja būsiet izvēlējušies pareizo taktiku, kāds mazumiņš no kopējā labuma tiks arī jums. Var pamosties jūsos snaudošā radošā dzirkstele – izmantojiet to, pārsteidziet apkārtējos ar kaut ko līdz šim nebijušu.

Ūdensvīrs. Mēģiniet tikt galā ar tiem personīgās dzīves jautājumiem, kas jau ilgāku laiku nodarbina prātu. Lieciet lietā iztēli un savas radošās spējas. Uzturēšanās tuvu cilvēku sabiedrībā palīdzēs saglabāt iekšējo mieru un stabilitāti. Plānojot aktivitātes, esiet radoši, uzticieties iedvesmai.

Zivis. Prātojot par dzīves nebūšanām, iespējams, nonāksiet pie vērtīgām atziņām, kas lieti noderēs, uzsākot jaunas aktivitātes. Ja būsiet vērīgi, klupšanas akmeņus pamanīsiet savlaicīgi un varēsiet mest tiem pieklājīgu līkumu. Mēģiniet atrast kaut mirkli, lai palīdzētu radiem vai kaimiņiem, vai paveiktu ko tādu, kas atstātu par jums labu iespaidu.

Pirmdiena, 11. februāris

LATVIJAS TV I

6.45 Labrīt, Latvija!
8.30 Mīlas viesulis. 480. sērija.
9.25 Televeikala skatlogs.
9.55 Hameleonu rotaļas. 4703. sērija.
10.20 Neprāta cena. 251. sēr.
10.50 De facto.
11.30 Tāda dzīve.
12.00 Televeikala skatlogs.
12.15 Latvijai — 90.
12.45 Ielas garumā.
13.15 Province.
13.50 Eiropas ieņemšana.
14.20 Ceļojums ar garšu.
14.50 Televeikala skatlogs.
15.05 Lidosta. Pasmaidi, draugs! Anim. f.
15.20 Jāsons un Olimpa kalna varoņi. Anim. f.
15.50 Kas te? Es te!
16.20 Dzīvīte.
16.50 Mīlas viesulis. 480. sēr.
17.45 Kopā.
18.00 Šodien Latvijā.
18.30 Hameleonu rotaļas. 4704. sērija.
18.58 Ziņas.
19.00 Meža pīle.
19.30 100 g kultūras.
19.58 Ziņas.
20.00 Neprāta cena. 252. sēr.
20.30 Panorāma.
21.20 Zini vai mini!
21.55 Viss notiek.
22.25 Vakara intervija.
23.00 Nakts ziņas.
23.15 Šeit un tagad.
23.55 Kopā.
0.10 100 g kultūras.

LATVIJAS TV 7

7.00 Rīts ar draugiem.
8.50 Televeikala skatlogs.
9.05 Reģionālā attīstība Latvijā. Agro 2008.
9.35 Mana mīļā māsīca. 10. sērija.
10.25 Skandalozās zvaigznes. 2. sērija.
10.55 Zveja.
11.25 Kriminālā informācija.
11.55 SeMS topo.
13.10 Mīlas viesulis. 206. sēr.
14.00 NBA spēle. Sanantonio Spurs — Bostonas Celtics.
16.00 Mana mīļā māsīca. 10. sērija.
16.50 SeMS summē.
18.10 Muhtars atgriežas 2. 105. sērija.
19.00 Šodien.
19.25 112 hronika.
19.40 Skandalozās zvaigznes. 3. sērija.
20.05 Dzīvnieku mīļotāji. Dok. f.
21.00 Pazudušie 3. 5. sērija.
21.45 Tavs auto.
22.15 Adrenalīna mednieki. 4. sērija.
22.40 Muhtars atgriežas 2. 105. sērija.
23.25 112 hronika.

LNT

6.05 Ticīgo uzvaras balss.
6.35 Maska. Anim. f.
7.00 900 sekundes.
8.40 Degpunktā.
9.05 Ticēt un cerēt. 12. sērija.
9.35 Tautas balss.
10.05 Dubultneveiksme mīlā. M. f.
12.00 Sasisto lukturu ielas 6. 48. sērija.
13.00 Logi.
14.00 LNT dienas ziņas.
14.20 Dzīves smieklīgākie brīži.
15.05 Reba. 61. sērija.
15.35 Detektīvmeitenes. Anim. f.
16.05 Supervaroņu komanda. Anim. f.
16.35 Mīlestība un Tekila. 4. sērija.
17.35 Tatjanas diena. 75. sērija.
18.00 LNT ziņas sešos.
18.05 Tatjanas diena. 75. sērija.
18.45 Zelta drudzis.
19.00 Tautas balss.
19.30 Svešā dzīve. 69. sērija.
20.00 LNT ziņas.
20.30 Degpunktā.
21.00 Dubultremonts.
21.50 Mākslīgais skaistums 2. 1. sērija.
22.50 Skrējiens pēc miljona 7.
23.45 Sešas pēdas zem zemes. 12. sērija.
0.50 Teksasas reindžers 7. 11. sērija.
1.45 Fargo. M. f.
3.35 Ķēdes suns Denijs. M. f.
5.25 Smieklīgākie dzīvnieki pasaulē.

TV3

5.50 Sargeņģelis. 62. sērija.
6.45 Kaspers. Bratz lellītes. Trakais trusis un Vaukundze 2. Anim. f.
8.00 Makleoda meitas. 129. sērija.
8.55 Sargeņģelis. 63. sērija.
9.50 Laimīgi kopā. 119., 120. sērija.
10.50 Remonta skola.
11.45 Ekstrasensu cīņas 2.
12.45 Māmiņu klubs.
13.20 Smieklīgākie videokuriozi.
13.40 Noziegumam pa pēdām 9. 20. sērija.
14.35 Pats savas dzīves režisors.
15.30 Džekija Čana piedzīvojumi. Kaspers. Anim. f.
16.20 Jūlija: ceļš uz laimi. 90. sērija.
17.20 Makleoda meitas. 130. sērija.
18.20 Laimīgi kopā. 121., 122. sērija.
19.20 Bez tabu.
19.50 TV3 ziņas.
20.20 C.S.I. Lasvegasa 7. 5. sērija.
21.20 Izlaušanās 2. 17. sērija.
22.20 Vaļsirdīga atzīšanās.
22.55 Krievu specvienība. 6. sērija.
23.35 Nekā personīga.
0.25 Remonta skola.
1.25 SMS čats.
4.15 Noziegumam pa pēdām 9. 20. sērija.
5.00 Pats savas dzīves režisors.

TV 5

6.30 Džoisa Maiere. Prieka pilna dzīve.
7.00 Bērnurīts.
8.00 Septiņi jaunumi.
9.00 Televeikala skatlogs.
9.15 Dzīvokļa jautājums.
10.15 Ģimenes tiesa.
11.15 Televeikala skatlogs.
11.30 Ēdam mājās
12.00 Hallo, Jūrmala!
17.00 Logi.
18.00 Ēdam mājās.
18.30 Bez cenzūras.
19.30 Ziņu vakars.
20.00 Kriminālā Pēterburga 8. 3. sērija.
21.00 Krievijas sensācijas.
22.00 Hallo, Jūrmala!
23.00 Nakts ziņas.
23.30 Pasaules meistarsacīkstes autorallijā.
0.30 Erotiskie stāsti.

LĪVĀNU TELEVĪZIJA

05.50 — 20.20 TV3
20.30 Muzikāls raidījums Tvaix.
21.00 Jēkapils laiks.
21.30 Nedēļa Latgalē (LRT).
22.00 Jēkabpils laiks.
22.45 — 05.50 TV3

PBK

6.45 Ziņas.
6.50 Krievijas prezidenta vēlēšanas 2008.
7.00 Labrīt.
9.00 Ziņas.
10.00 Malahovs +.
11.00 Ziņas.
11.35 Kontrolpirkums.
12.10 Neiespējamības teorija.
13.00 Citas ziņas.
13.25 Detektīvi.
14.00 Ziņas.
14.20 Gribu zināt!
14.50 Moderns spriedums.
15.50 Mīlestības liesma. Seriāls.
16.40 Federālais tiesnesis.
17.35 Gaidi mani!
18.20 Pēdas. Seriāls.
19.10 Cirka princese. 11. sērija.
20.00 Laiks.
21.05 Gromovi. Seriāls.
22.05 Palikt dzīvam 3. Seriāls.
22.55 Vienstāvīgā Amerika. Dok.f.
23.50 Nāvējošais spēks. Seriāls.
0.50 Pirmais Baltijas muzikālais kanāls.

NTV

5.00 Šodien.
5.10 Šorīt.
8.00 Glābēji.
8.10 Kulinārijas sacensības
9.00 Šodien.
9.25 Ārkārtējs notikums.
10.00 Maksimāli.
11.05 Krievu sensācijas.
12.00 Šodien.
12.35 Rajona mēroga izmeklētāji. 4. sērija
13.30 Dzīvokļa jautājums.
14.30 Ārkārtējs notikums.
15.00 Šodien.
15.35 Mīlēt Gloriju. Seriāls.
16.30 Muhtars atgriežas. Seriāls.
17.25 Vaļsirdīga atzīšanās.
18.00 Šodien.
18.40 Tiesas stunda.
19.30 Policiste. Seriāls.
20.25 Darījums. 1. sērija.
21.15 Ārkārtējs notikums.
21.40 Šodien.
22.05 Gulbju ezera noslēpums. 1. sērija.
22.55 Goda kodekss 3. 1. sērija.
23.40 Tiesas stunda.
0.20 Vasarnieki.
0.50 Mīlēt Gloriju. Seriāls.
1.35 Ārkārtējs notikums.

KTV PLANĒTA

7.00 Labrīt, Krievija!
10.00 Esmu pats sev režisors.
10.40 Anim. f.
10.45 Apkārt pasaulei.
11.30 Melnais kapteinis. M. f.
13.00 Vēstis.
13.35 Bez ģimenes. 1. sērija.
14.30 Anim. f.
14.35 Krievu grāmata. Dok. f.
15.05 Georgijs Pļehanovs: Noraidītais pravietis.
16.00 Vēstis.
16.45 Sporta vēstis.
16.55 Pro art.
17.45 Ļeņingrada, novembris. M. f.
19.00 Vēstis.
19.45 Pamāte. Seriāls.
20.30 Izaicinājums. Seriāls.
21.15 Mana sudraba bumba.
22.00 Vēstis.
22.20 V.Surikovs. Esmu dzimis kazaks...
22.55 Vēstis +.
23.15 Kultūras jaunumi.
23.40 Nakts lidojums.
0.25 Ļeņingrada, novembris. M. f.
1.55 Pamāte. Seriāls.
2.40 Kultūras jaunumi.
3.00 Vēstis.
3.45 Izaicinājums. Seriāls.
4.30 Vēstis +.
4.50 Mana sudraba bumba.
5.40 Pro art.
6.10 Nakts lidojums.

LAUKU AKTUALITĀTES

Bioloģiskie zemnieki varēs audzēt neparastākas sugas

Zemkopības ministrija, pamatojoties uz Lauksaimniecības attīstības likumu, izstrādājusi dzīvnieku un augu aprites kārtību bioloģiskajā lauksaimniecībā.

Tas nosaka Eiropas Savienības neregulēto briežu dzimtas dzīvnieku, trušu, mežacūku, strausu, fazānu, gaļas baložu, paipalu, kā arī zivju, vēžu un molusku audzēšanas kārtību īpaši šim nolūkam izveidotās ūdenstilpēs, savvaļas augu, arī sēņu un no tiem iegūto produktu aprites kārtību. Saimniecībās varēs turēt arī dzīvniekus, kurus neaudzē pēc bioloģiskās lauksaimniecības ražošanas principiem, bet ar nosacījumu, ka tie tiek turēti nošķirti.

Piena iepirkuma cenas saistītas ar pasaules tirgu

Jaunā gada sākumā lielākā daļa Latvijas piena pārstrādes uzņēmumu samazināja piena iepirkuma cenas, kas lielākajiem piena ražotājiem liek meklēt jaunus produkcijas noieta tirgus ārpus Latvijas. Cīņa par izejvielām saasinās visā Eiropā, jo to trūkst. Tas, savukārt, izskaidrojams ar Eiropas Savienībā īstenoto piena ražošanas normēšanu jeb kvotām. Pērn rudenī, salīdzinot ar šo periodu gadu iepriekš, zemnieki vecajās Eiropas valstīs par pienu saņēma vidēji par 22% vairāk, bet jaunajās – par 15% vairāk. Latvijā cena augusi straujāk nekā vidēji citās jaunajās ES valstīs – par 20%, tā liecina Lauksaimniecības tirgus veicināšanas centra apkopotie dati.

Salīdzinājumam dati par piena iepirkuma cenu atšķirībām Eiropā pērnā gada rudenī. **Augstākās** cenas bijušas: Īrijā – 42,3 eiro par 100 kg, Kiprā – 41,9, Nīderlandē – 41,32, Luksemburgā – 41,19, Grieķijā – 40,58. **Zemākās** cenas reģistrētas: Lietuvā – 24,18 eiro par 100 kg, **Latvijā – 27,45**, Igaunijā – 27,95, Slovēnijā – 28,4, Ungārijā – 28,43.

Aicina gādāt par nodarbinātību lauksaimniecībā

Latvijas Pagastu apvienības priekšsēdētājs Aleksandrs Lielmežs Eiropas Savienības reģionu komitejas Ilgtspējīgas attīstības komisijas sanāksmē paudis atbalstu komisijas atzinumam «Kopējās lauksaimniecības politikas «veselības pārbaude»». Pēc kolhozu izzušanas deviņdesmitajos gados daudziem lauksaimniecībā agrāk strādājušajiem cilvēkiem nācies meklēt citu nodarbošanos. Līdz ar to lauksaimniecībā nodarbināto skaits Latvijā sarūk, turklāt no lauksaimniecības aizgājušie tajā vairs neatgriežas.

Pēc ES statistikas, lauksaimniecībā nodarbinātie cilvēki noveco, bet jauniešu ienāk ļoti maz. A.Lielmežs aicinājis uzlabot šo situāciju kopējās lauksaimniecības politikas «veselības pārbaudes» procesā.

Putnu gripas draudi nozari *netraumē*

Eiropas Savienība uzsākusi sniegt finansiālu atbalstu tām dalībvalstīm, kuru putnkopības nozare cietusi būtiskus zaudējumus putnu gripas izraisītās ažiotāžas rezultātā. Eiropa plāno nodrošināt 50% līdzfinansējumu šo dalībvalstu putnu gaļas tirgus situācijas stabilizācijai.

Latvijā putnu gripa gaļas noietu ietekmējusi minimāli. Lai arī kopējais putnu gaļas patēriņš krities, pieprasījums pēc Latvijā audzētu putnu gaļas pēdējā laikā pat pieaudzis.

Putnu gaļas ražošanas apjomi Latvijā pēdējo gadu laikā pastāvīgi palielinās. Eksperti gan norāda, ka ievērojama cenu pieauguma gadījumā patēriņš sāks samazināties.

Gada laikā Latvijā tiek saražoti 18 līdz 22 tūkstoši tonnu putnu gaļas. Galvenie ražotāji — «Ķekava» un «Lielzeltiņi» nodrošina 75 – 85% no kopējā apjoma. Gaļas imports nepārsniedz 2000 tonnas, lielākā daļa importa ir Igaunijas produkti.

Pēc interneta materiāliem

VAAD INFORMĀCIJA

Gatavosim sēklas pavasara sējai

● Sēklu kodināšanai izmanto fungicīdus un bioloģiskos aizsardzības līdzekļus

Valsts augu aizsardzības dienesta (VAAD) speciālisti katru veģetācijas periodu veic dārzeņu sējumu un stādījumu apsekošanu un ikreiz konstatē vairākas sēnīšu un baktēriju izraisītās slimības, kuras daļēji iespējams novērst, veicot sēklas materiāla attīrīšanu un kvalitatīvu kodināšanu, «Novadnieku» informē Valsts augu aizsardzības dienesta Latgales reģionālās nodaļas vecākā eksperte agronomijā Anita Trūpa.

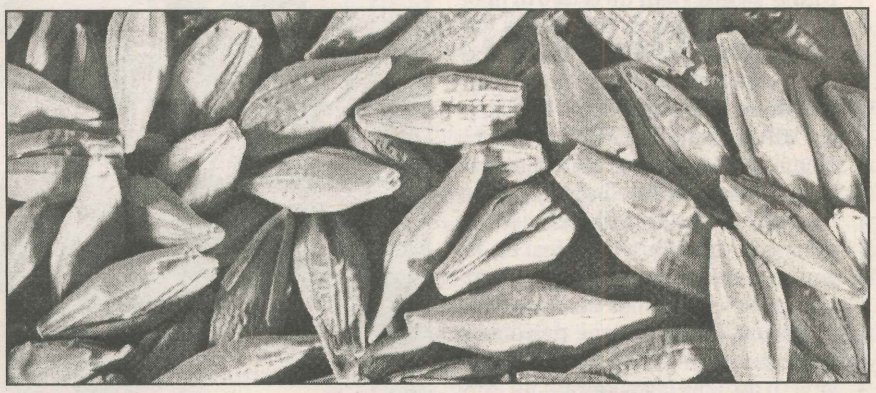

Gatavojot **sēklas materiālu, rūpīgi jāatšķiro sīkās sēklas, nezāļu sēklas un citi piemaisījumi. Sīkākās sēkliņas parasti ir inficētas ar dažādu slimību ierosinātājiem.**

Lielie dārzeņu audzētāji firmām pasūta sēklas un saņem tās kodinātas, viņiem nav problēmu ar sēklu pirmssējas apstrādi. Pēdējos gados tirdzniecības vietās ir iespējams nopirkt kodinātas sēklas, parasti tās ir iekrāsotas zaļā, sarkanā, zilā vai kādā citā krāsā. **Šādām sēklām papildus apstrāde nav nepieciešama.**

Ja iegādātas nekodinātas vai ir izaudzētas savas sēklas, tad mājas apstākļos nepieciešams veikt to apstrādi, jo lielākā daļa dārzeņu slimību izplatās tieši ar sēklām. Sēklu apstrādi var veikt ar ķīmiskiem, bioloģiskiem augu aizsardzības līdzekļiem vai izmantojot dabas līdzekļus. Sēklu kodināšanai izmanto augu sulu **tikai no veseliem** augiem.

Svarīgi zināt

✔ Tomātu un gurķu dēstu aplaistīšanā var izmantot sistēmas iedarbības fungicīdu, kura darbīgās vielas ir *propamokarbs un fosetils.* Šo fungicīdu vēl izmanto **augsnes dezinfekcijai** pirms dēstu izstādīšanas.

✔ Dēstu audzētavās **melnkājas, sakņu augoņu** ierobežošanai var iestrādāt fungicīdu, kura darbīgā viela *sērs 80%*, to iestrādā augsnes virskārtā trīs dienas pirms sējas.

✔ Sīpolu un ķiploku kodināšanai ir reģistrēta kodne, kura ierobežos pelēko un balto puvi un sīpoliem kakla puvi, darbīgā viela *procimidons.*

✔ *Sēklu kodināšanai var izmantot arī bioloģiskos augu aizsardzības līdzekļus — trihodermīnu, no biopreperātiem: Bio-1, Bio-5 u.c. Pirms sējas sēklas samaisa ar kādu no šiem līdzekļiem, apstrādātās sēklas nedrīkst turēt saulē. Bioloģiskos augu aizsardzības līdzekļus nelieto kopā ar ķīmiskiem augu aizsardzības līdzekļiem.*

✔ Sēklas 30 minūtes mērcē 48 – 49°C siltā ūdenī, to var darīt arī tieši pirms sējas vai vienkārši sausas sēklas izkarsēt.

✔ Mērcēt var arī 1% *kālija permanganāta* šķīdumā. Sēklas tur 15-20 minūtes, pēc tam rūpīgi noskalo ūdenī un apžāvē, lai tās sējot būtu labi birstošas.

✔ Sēklas iemērc 2-3% *ūdeņraža pārskābes* šķīdumā, pēc tam sēklas jānoskalo ūdenī un jāapžāvē.

✔ Sēklas mērcē arī *pelnu novilkumā*, ņem 1-2 ēdamkarotes pelnu uz vienu litru ūdens, vienu diennakti nostādina. Vairākas reizes maisot, sēklas mērcē 3-6 stundas. Pelnu sastāvā ietilpst 30 dažādi elementi, pēc mērcēšanas sēklas **neskalo.**

✔ Sēklas var mērcēt *mikroelementu šķīdumā*, visbiežāk izmanto varu, mangānu, boru, cinku un citus elementus.

✔ *Ķiploku sulu* ņem 20% no sēklu svara vai sulu atšķaida ar ūdeni 1:8 vai arī sasmalcinātus ķiplokus sajauktus ar sēklām jāpatur slēgtā traukā 20-30 minūtes.

✔ Labus rezultātus dod sēklu kodināšana ar *mārrutku* un *sīpolu* sulu.

Jāizvēlas pareizā šķirne

Liela nozīme ir pareizas dārzeņu šķirnes izvēlei. Ieteicams bioloģiskās un integrētās dārzeņu audzēšanas metodes piekritējiem pievērst uzmanību to izturībai pret slimībām. Iegādājoties sēklas, jāpievērš uzmanība atzīmei uz iepakojuma. Atzīmēs uz iepakojuma ir norāde, pret kādām slimībām attiecīgā šķirne ir rezistenta jeb izturīga.

Sakārtosim un dezinficēsim siltumnīcas

● Tikai tīrās siltumnīcās augi būs veselīgi

Labu ražu var iegūt, ja siltumnīcās būs ievērota tīrība un veikti visi fitosanitārie pasākumi. Dažviet vēl siltumnīcas un plēvju mājas nav iztīrītas no sen sakaltušajām augu atliekām, auklām u.t.t. Pēdējais laiks ķerties pie tīrīšanas, pēc tīrīšanas pie pozitīvām gaisa temperatūrām jāveic siltumnīcu un augsnes dezinfekcija, «Novadnieku» informē Valsts augu aizsardzības dienesta Latgales reģionālās nodaļas vecākā eksperte agronomijā Anita Trūpa.

Reģistrēts tikai viens preparāts

Valsts augu aizsardzības dienesta (VAAD) speciālisti iesaka siltumnīcās nomainīt augsni, jo tas ievērojami mazinātu slimību un kaitēkļu izplatību. Obligāti vienu reizi trijos gados augsne jānomaina. Stiklus vai plēvi vēlams ar ūdens strūklu nomazgāt no iekšpuses un ārpuses, pēc tam nomazgāt vai nosmidzināt ar dezinficējošu līdzekli. Vēlams izvēlēties tādu mazgāšanas līdzekli, kas ātri iznīcina pelējumu, aļģes un baktērijas. Latvijā siltumnīcu un noliktavu dezinfekcijai ir reģistrēts tikai viens preparāts — *Menno Florades,* kura darbīgā viela *benzoskābe,* kas ierobežo sēnīšu, baktēriju, vīrusu ierosinātās slimības un veicina aļģu iznīcināšanu, kuras ir savairojušās uz siltumnīcu sienām.

Vienkāršāki dezinfekcijas līdzekļi

Mazdārziņos mazgāšanai var lietot lētāko veļas pulveri — 0,5 kg pulvera uz 10 litriem (20-25°) karsta ūdens. Labus rezultātus var panākt, lietojot a/s «Spodrība» dezinfekcijas līdzekļus.

Efektīvai kaitēkļu iznīcināšanai var izmantot *tabakas* putekļus. Tabakas putekļus sadedzina uz kvēlojošām oglēm, kuras uzbērtas uz skārda plāksnes vai pannas.

Var izmantot vienkāršus paņēmienus, pagatavojot *trinātrijafosfāta* šķīdumu un ar birsti nomazgāt siltumnīcu iekšējās konstrukcijas, plauktus, ejas, podus, kastes, darbarīkus. Pēc tam noskalo ar tīru ūdeni un apžāvē. Vēl var dezinficēt ar *zilo graudiņu* (kālija permanganāta) šķīdumu, siltumnīcas var izdūmot ar *kadiķu* zariem.

Siltumnīcu attīrīšanai no dažādiem slimību iedīgļiem var izmantot ultravioletos starus jeb *kvarca lampas.*

Ar sēru — uzmanīgi

Ja iepriekšējā gada vasarā bija nopietna slimību un kaitēkļu invāzija, tad jāveic ķīmiskā apstrāde, var izmantot *sēru.* Apstrāde ar sēru ir efektīva pret sēnīšu ierosinātajām slimībām, iznīcinās ērces un citus kukaiņus. Bet te ir **jāzina,** ka sēra tvaiki izraisa metāla koroziju. Strādājot ar sēru, jāievēro visi drošības noteikumi, jo sēra tvaiki ir bīstami cilvēku veselībai un zaļajiem augiem.

Ja iepriekšējā sezonā bija savairojušies kaitēkļi — ērces, to ierobežošanai var izmantot insekticīdus — akaracīdus, kuru darbīgā viela ir *aversektīns S,* vai otru preparātu, kura darbīgā viela *metilpirinifoss.*

Svarīgi dezinficēt augsni

Augsni var dezinficēt ar vara vitriola šķīdumu. Labāk to izdarīt rudenī, var arī agri pavasarī. Izsmidzina ar smidzinātāju vai aplaista ar lejkannu. Samitrina gan augsni, gan koka konstrukcijas, kastītes, plauktus.

Augsnes attīrīšanai no vairākiem slimību iedīgļiem var līdzēt mēslošanas līdzeklis, kas satur *kalcija cianamīdu.* Tas samazinās drātstārpu, ziemāju pūcītes, pat maijvaboļu kāpuru skaitu. Svarīgi ir vienmērīga iestrāde augsnē, to var iestrādāt gan rudenī, gan pavasarī.

Formalīns efektīvi iedarbojas, kad ir +15° un augstāka temperatūra, tāpēc to lietot ieteicams tikai apkurināmās siltumnīcās.

Nelielās siltumnīcās augsni var aplaistīt ar karstu — vārošu ūdeni. Siltumnīcu, inventāra, augsnes dezinfekcijai var izmantot arī citus paņēmienus.

Laistāmās iekārtas jāizskalo ar tīru ūdeni, pēc tam sistēma jāskalo ar 3% slāpekļskābes vai sālsskābes, vai ortofosforskābes šķīdumu, pēc tam atkal noskalo ar tīru ūdeni.

Lietojot jebkuru no dezinfekcijas līdzekļiem, pirms to izmantošanas rūpīgi jāiepazīstas un jāievēro visi instrukcijā norādītie nosacījumi.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Audz laimīgs, mazais!

Pašā pirmajā puteņu mēneša dienā – 1. februārī – pasaulei sevi pieteica jauka mazulīte. Viņas māmiņa **Maija Praņevska** un tētis **Juris** bija laicīgi padomājuši par meitas vārdu, tāpēc jau dzemdību nodaļā mazulīti varēja saukt viņas vārdā – Luīze. Meitene ir īsts ziemas bērns, jo arī vārda diena viņai būs svinama ziemas salos – 2. martā. Mājās māmiņu un mazo mašeli gaidīja divarpus gadus vecais Miķelis, vecmāmiņas un vectētiņi. Antoņinai un Jāzepam jaundzimusi ir trešais mazbērns, bet Leontīnai un Antonam, ar kuriem jaunā ģimene dzīvo zem viena jumta, — astotais. Un tomēr viņiem atrodas laiks katram no kuplā mazbērnu pulciņa, par vecvecākiem priecājās Luizes māmiņa.

Maija Praņevska strādā par skolotāju Rimicānu pamatskolā un par preses sekretāri Vārkavas novada domē, Juris ir zemnieku saimniecības īpašnieks. Maija atzinīgi vērtēja Preiļu dzemdību nodaļas medicīniskā personāla augsto profesionalitāti, sirsnīgo un iejūtīgo attieksmi pret jaundzimušajiem un viņu māmiņām.

Mazulīti paredzēts kristīt pēc katoļu tradīcijām.

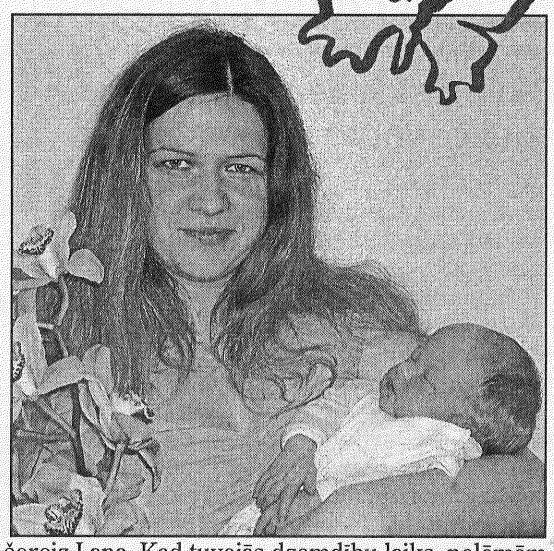

30. janvārī pasaulē nāca burvīga mazulīte, otrais bērniņš savai māmiņai **Svetlanai Barikinai.** Māmiņa un tētis **Edgars** meitu nosaukuši par Lanu. Ģimene dzīvo Līvānos, bet pēdējā laikā bija devušies darbā uz ārzemēm. Īrijā Svetlana strādāja par šuvēju, Edgars – apzaļumošanas darbos. Kopā ar viņiem bija arī Lanas brāļuks, četrgadīgais Aleksandrs. 2003. gada aprīlī «Novadnieka» lasītāji jau varēja iepazīties ar mazo puišeli, kurš toreiz fotoattēlā bija redzams, čučot māmiņai uz rokām tāpat kā šoreiz Lana. Kad tuvojās dzemdību laiks, nolēmām atgriezties Latvijā, stāstīja Svetlana, jo gribējām, lai bērns piedzimst savā zemē. Vai ģimene vēl dosies peļņā uz Īriju, Svetlana pagaidām nezina. Kādu laiku, kamēr bērniņš paaugsies, dzīvos tepat, Latvijā, bet pēc tam jau redzēšot.

Par mazmeitiņas piedzimšanu priecājas vecvecāki Anna un Sergejs, Ināra un Edvīns.

Mazo Lanu kristīs atbilstoši katoļu konfesijas ieražām.

Žurkas gadā, pirms divpadsmit gadiem

1996. gads, februāris

Pirms divpadsmit gadiem rajonā darbojās 105 pašdarbības pulciņi, kas apvienoja 1285 pašdarbniekus. Kopumā rajonā bija 21 deju kolektīvs, četri kori – Aglonā, Rudzātos, Preiļos un rajona skolotāju koris, Pelēčos darbojās pūtēju orķestris.

Sveču dienā Preiļos uzdarbojās «četri tankisti un suns». Rajona centrs ne pirms tam, nedz arī vēlāk nav redzējis tik daudz masku, kā šajā masku saietā. Folkloras ansamblis «Vydsmuiža» tēloja lauku saimniekus ar plašu iedzīvi un mājdzīvniekiem – sivēnmāti, zirgu, kaķi un citiem, ansambļa «Naktineica» dalībnieki bija pārtapuši par dakteriem, kas pūta, rieba un «špricēja» pret influenci, bezmiegu, krutkas sindromu un citām kaitēm. Līvānu un Pelēču bērni darbojās ar kaķīšu, zaķīšu, sunīšu, vilciņu, tibiņu un līdzīgām maskām. Preiļu bērni ieradās mazu žurkulēnu tēlos lielās Žurkas pavadībā, kā jau Žurkas gadā klājās. Pie rajona muzeja bija pat īstas podu maskas. Izkāpuši no muzeja fondiem podi, grozi, tīnes, lakati pārtapa par ežiem, zirgiem un govīm, piemēram, ratiņš ar govs galvu un svecēm ragu vietā bija kļuvis par piena devēju. Masku gājienā, kas sākās pie parka vārtiem, piedalījās arī «četri tankisti un suns kopā ar brūti Marusju» (muzeja darbinieki), kas visi satilpa «tankā». Un kamēr policisti policistu maskās izdomāja, vai tanks attiecas uz tiem transporta līdzekļiem, kuru kustība pa pilsētas centru nav pieļaujama, tanks jau bija prom. Kopā ar pārējām maskām gājienā devās arī noplīsušais valsts budžets. Tik jautra Sveču diena Preiļos vairs nav piedzīvota. Todien gadījās arī citi notikumi. Gados jaunākie skatītāji tik ļoti gribēja bez maksas noskatīties populāro filmu «Mazulis» kinoteātrī, ka, lielā barā gāžoties pa durvīm, tās izcēla no eņģēm. Skādi kinoteātrim atmaksāja folkloras centrs. Pilsētas domes logi gan bija tumši, un maskām no ieceres tikties ar pašvaldības vīriem un sievām nekas nesanāca. Arī vietējā televizija šo pasākumu nosauca par subkultūru, kā pozitīvu piemēru rādot citu Sveču dienas svinēšanu, kurā tika dziedātas tautiskas dziesmas un dejotas tautu dejas, protams, ar tautiskiem brunčiem mugurā. Subkultūra vai ne subkultūra, bet «četri tankisti ar suni un tanku» Preiļos vairs nav parādījušies.

Sen nav manīts arī tāds februāra aukstums, kāds bija pirms divpadsmit gadiem, kad sals sasniedza pat mīnus 30 grādus. Kurināmā trūkuma dēļ nācās salt gan dzīvokļos, gan darbavietās. Piemēram, Līvānu 1. vidusskolā klasēs bija tikai plus deviņi – desmit grādi. «Siltums» strādāja tikai ar vienu katlu, jo kurināmā trūkuma dēļ otru nevarēja darbināt.

Preiļus sasniedza vēsts, ka Latvijas augstākais apbalvojums – Triju zvaigžņu ordenis piešķirts keramikas vecmeistaram Polikarpam Čerņavskim. Sakarā ar šo notikumu arī «Novadnieka» lappusēs bija publicēta žurnālistes saruna ar slaveno poddari. Kā jutās māla mākslinieks deviņdesmitajos gados? Lūk, citāts no viņa sacītā: «Nedomāju, ka tāda būs brīvā Latvija. Tā nav ne brīva, ne Latvija. Tā ir kā pakārts cilvēks, ar vārdu sakot. Pakārta. Brīvības un taisnības nav. Spiež no vienas puses un otras. No rietumiem un austrumiem. Mēs paši neko nevaram izlemt. Tā nav brīvība. Brīvība ir brīvs cilvēks, kurš var brīvi darīt.»

Nezin, vai rajonā joprojām dzīvo tik brašas sievietes, kam buļļa savaldīšana tīrais nieks. Pirms divpadsmit gadiem tiesas priekšā stājās divas Rožupes un Rudzātu pagastu iedzīvotājas, kas no ganībām bija nozagušas divus buļļus. Viens no tiem svēra 400, otrs – 370 kilogramus. Dzīvnieku īstie saimnieki pēc tam policistiem stāstīja, ka lopi bijuši makten nikni un pat vīriešiem grūti savaldāmi.

Preiļu pilsētas bērnudārzs «Pasaciņa» nosvinēja savu 15. dzimšanas dienu. Jubilejas reizē iestādes vadītāja atcerējās negaro vēsturi un bērnudārza atklāšanu, arī to, kā 1981. gada 17. februārī, kad iestāde vēra durvis, celtnieki atteicās nodot tās simboliskās atslēgas. Plāns steidzināja, objekts bija jānodod, taču bija palicis pārāk daudz nepadarītu darbu. Neskatoties ne uz ko, bērnudārzā tika uzņemti audzēkņi.

Pirms divpadsmit gadiem litrs benzīna maksāja 12 santīmus, bet minimālā darba alga bija 28 lati mēnesī. Sākot ar martu, minimālā darba alga tika paaugstināta līdz 38 latiem.

Rajona padome izsludināja rajona ģerboņa skiču konkursu.

Izmantots 1996. gada «Novadnieka» komplekts

LASĪTĀJI JAUTĀ

Invalīdu kopšanai var saņemt pabalstu

Kā var saņemt kopšanas pabalstu veciem cilvēkiem? Šāda informācija nekur nav pieejama. Mana māte ir veca, smagas slimības mākta, piesaistīta gultai un ir kopjama. Vai ikmēneša kopšanas pabalsts, kas, sākot no šī gada, noteikts 100 latu apmērā un ir paredzēts invalīdiem ar smagiem organisma sistēmu funkciju traucējumiem, saņemams arī vecu, sevi aprūpēt nespējīgu cilvēku kopšanai? Kur ar šo jautājumu jāvēršas un kādi dokumenti vajadzīgi?

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Preiļu nodaļā skaidroja, ka iestāde vadās pēc iesniegtajiem dokumentiem, un, ja ir norāde, ka pirmās grupas invalīdam nepieciešama kopšana, tad pabalsts kopšanai arī tiek piešķirts. Savukārt grupu un to, vai ir nepieciešama kopšana, noteic Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu komisija (VDEĀK). Aģentūra neanalizē to, cik vecs ir pabalsta saņēmējs.

Interese par kopšanas pabalsta piešķiršanu ir liela, jo daudzās ģimenēs gados vecie cilvēki organisma sistēmu funkciju traucējumu dēļ ir piesaistīti gultai. Līdz šim bija vien jāiztiek ar vecuma pensiju un tuvinieku pašuzupurēšanos. Vai tagad situācija mainījusies?

Zināmu skaidrību šajā lietā ienes labklājības ministre Iveta Purne un Sociālās apdrošināšanas departamenta pensiju politikas nodaļas vadītāja Dace Trušinska, kuru atbildes sakarā ar minētajiem jautājumiem publicētas «Latvijas Avīzē».

Lai saņemtu kopšanas pabalstu, invalīdam ir jābūt piešķirtai 1. invaliditātes grupai un ir nepieciešams Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu komisijas atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību. No šā gada pabalsts noteikts 100 latu apmērā. Invalīdiem, kuriem pirmā invaliditātes grupa ar ieteikumu «nepieciešama kopšana» vai «kopjams» ir noteikta līdz 2007. gada 31. decembrim, ir atvieglota kārtība atzinuma saņemšanai. Šiem cilvēkiem atzinums tiek izsniegts uz cilvēka vai likumiskā pārstāvja iesnieguma pamata. Viņiem nav personīgi jāierodas VDEĀK, jo iesniegumu var nosūtīt pa pastu vai pa faksu jebkurai VDEĀK (vēlams tai, kur cilvēkam pēdējo reizi noteica invaliditāti). Iesniegumā jābūt norādītam personas kodam, dzīvesvietai, sievietēm – arī iepriekšējam un mainītam uzvārdam, pēdējās invaliditātes ekspertīzes laikam un vietai (iespēju robežās iesniegumam pievienojama invaliditātes izziņas kopija, lai būtu iespējams ātrāk arhīvā sameklēt personas ekspertīzes lietu). VDEĀK izsniegs atzinumu bez cilvēka klātbūtnes un atzinumu ierakstītā vēstulē 10 dienu laikā nosūtīs cilvēkiem uz norādīto adresi, kā arī elektroniski iesniegs Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā (VSAA).

Tiem, kuriem par invaliditāti izsniegtajos VDEĀK dokumentos nav atzīmes «kopjams» vai «nepieciešama kopšana», jāiesniedz VDEĀK iesniegums un ārstējošā ārsta nosūtījums uz ekspertīzes komisiju īpašas kopšanas nepieciešamības noteikšanai. Viņiem vai viņu likumiskajiem pārstāvjiem nosūtījumu un iesniegumu ar lūgumu veikt invaliditātes ekspertīzi jāiesniedz VDEĀK, uzrādot personu apliecinošu dokumentu. VDEĀK, saņemot iesniegumu un nosūtījumu, pieņem lēmumu, vai atzinumu saņemšanai jāveic invaliditātes ekspertīze vai arī atzinumu var izsniegt uz dokumentu pamata. Atzinumu par īpašas kopšanas nepieciešamību varēs saņemt, ja VDEĀK konstatēs invalīda funkcionālo traucējumu atbilstību apstiprinātajiem kritērijiem invalīda īpašas kopšanas nepieciešamībai.

Pabalstu var pieprasīt jebkurā Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras nodaļā. Pabalsta pieprasītājam nepieciešami šādi dokumenti: personu apliecinošs dokuments (pase); invaliditātes izziņa; VDEĀK atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību; pabalsta pieprasītāja iesniegums.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne. Foto: A.Dzerkalis

VESELĪBAI

Kā atšķirt gripu?

Salīdzinot ar citām infekcijām, gripa sākas ļoti strauji. Cilvēki parasti var pat pateikt diennakts laiku, kurā saslimuši.

✔ Vīrusa inkubācijas periods var būt tikai dažas stundas.

✔ Slimība sākas ar ļoti augstu temperatūru (līdz pat 40 grādiem) un drudzi, kaulu laušanas sajūtu, galvassāpēm pieres, deniņu apvidū un acu ābolos.

✔ Pēc 12 – 24 stundām parādās sauss, rejošs klepus.

✔ Deguns ir aizlikts, bet iesnu nav.

✔ Ja slimībai nepievienojas dažādas iespējamās komplikācijas, parasti pēc 3 – 4 dienām slimnieka stāvoklis sāk uzlaboties.

Speciālisti skaidro

✔ Visi pārējie vīrusi sākas pakāpeniski, daudziem no tiem ir raksturīgas iesnas.

✔ Ja slimība sākusies, jāievēro saudzējošs režīms, jādzer daudz tējas (vismaz divi litri dienā), jālieto C vitamīns.

✔ Ar antobiotikām gripu, tāpat kā citas vīrusu infekcijas, neārstē, jo antibiotikas iedarbojas **tikai** uz baktērijām.

✔ Zāles pret temperatūru jāsāk dzert tikai tad, ja tā paaugstinās virs 38,5 grādiem.

✔ Paaugstinātā temperatūrā vīruss negrib vairoties.

✔ Ārsts jāsauc tad, ja temperatūra nekrītas vai pēc 6 – 8 dienām sākas no jauna. Tas nozīmē, ka gripas novājinātajā organismā sākušās citas slimības.

Kā izvairīties no gripas?

✔ Neuzturieties sabiedriskās vietās – tirgū, kino, sabiedriskajā transportā.

✔ Regulāri jāvēdina telpas.

✔ Bieži jāmazgā rokas.

✔ Jādzer daudz šķidruma – zāļu tējas, sulas, minerālūdeņi.

✔ Jāiekļauj ēdienkartē produkti, kas palīdz cīnīties pret vīrusiem – svaigi kāposti, ķiploki, lociņi, citrusaugļi, ingvers, kivi, mežrozīšu paauglīši, paprika, skābi kāposti.

✔ Jālieto skābpiena produkti, kas stimulē imūnsistēmu.

Mājas daktere KALANHOJE

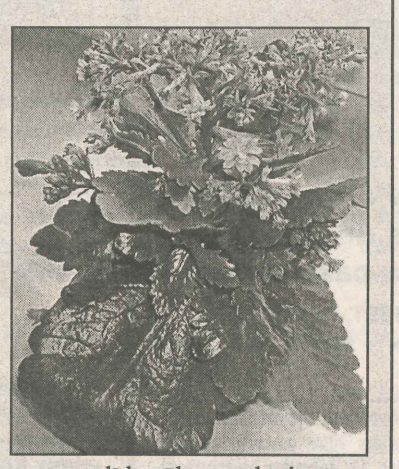

Kalanhoje ir ne vien skaists, bet arī ļoti noderīgs augs. Izrādās, to savās mājās audzējis arī dzejnieks Gēte un uzskatījis, ka tas spēj aizsargāt pret daudzām slimībām. Zinātnieki pierādījuši, ka kalanhojes sula iznīcina mikrobus un vīrusus, lieliski dziedē brūces, aptur asiņošanu, jo tajā ir daudz vitamīnu un mikroelementu.

Kalanhoji ir ļoti viegli audzēt mājas apstākļos. Augs neprasa spilgtu gaismu un lielu mitrumu, labi pacieš mērenu aukstumu (ne zemāk kā 10 grādi ziemā) un sausumu vasarā. No pavasara līdz vēlam rudenim to var audzēt uz austrumu vai rietumu puses loga, bet ziemā pārvietot dienvidpusē. Jālaista bagātīgi, bet tikai tad, kad augsne galīgi izžuvusi. Nebūs nelaime, ja dažas reizes aizmirsīsiet augu apliet, daudz sliktāks ir pārmērīgs mitrums. Augs nav arī jāmiglo. Galvenais – pēc noziedēšanas ievērot nelielu miera periodu. Jāpārstāda reizi gadā agrā pavasarī.

Laba veselībai

- Ja jums ir iesnas, iepiliniet dažus pilienus svaigas sulas katrā nāsī.
- Iegriezāt pirkstā? Nomazgājiet kalanhojes lapiņu aukstā ūdenī, ieskrāpējiet miziņu ar tīru nazi, lai izdalās sula, un pielieciet pie brūces.
- Ja jūs moka grēmas, apēdiet nelielu lapiņu, pēc 3 – 5 minūtēm viss būs kārtībā.
- Ja sāp zobs, sakošļājiet tīru lapiņu un 15 – 20 minūtes paturiet uz zoba.
- Angīnas gadījumā skalojiet kaklu vairākas reizes dienā ar sulu, kas atšķaidīta ar ūdeni (1:1).
- Kalanhojes lapas stiprina imunitāti. Tās tīra asinis, neitralizē kaitīgās vielas un palīdz izsargāties no saaukstēšanās. Lapas var pievienot vinegretam un kartupeļu salātiem.

Padoms

Lai pagatavotu sulu, lapas ar visu kātu nogriež, nomazgā un 5 – 7 dienas patur tumšā, vēsā vietā. Tad samaļ gaļas mašīnā, izspiež sulu, nostādina. Kad apakšā nostājušās zaļas nogulsnes, virsējo causpīdīgo daļu nolej un tai pievieno apmēram ¼ daļu spirta. Glabā hermētiski noslēgtā traukā temperatūrā līdz 10 grādiem ne ilgāk kā gadu.

NOVADNIEKS — **RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.**

PRIVĀTSLUDINĀJUMS (maksas).

Rubrika _____ **Derīgs līdz 11. februārim.**

T	ā	l	r	.																							

Talonā jāieraksta sludinājums tikai par VIENU objektu.

Aizpildīšanas noteikums: viena rūtiņa — viena zīme.

Sludinājumus «Novadniekā» pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14. Tālr./fakss 53 07057.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____

Adrese, tālr. _____

Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē

Maksa Ls 0,40 (ar PVN).

Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

SLUDINĀJUMI • REKLĀMAS • SLUDINĀJUMI

Pārdod

sienu ruļļos no šķūņa. Saunas pag. 7 Ls/gab. Tālr. 26403693;

horizontālu lentzāģmašīnu. Tālr. 26550502;

grūsnu teli Preiļu rajonā. Tālr. 26451430;

AUDI B4 (2,0, 1994.g. izl., jauna TA, Air Bag, ABS, miglas lukturi, riepas M+S, ķiršu krāsā, tikko no Vācijas, 2900 EUR). T.26771528;

BMW 318 (1,8, 1992.g. izl., sudraba metāliskā krāsā, 5 pakāpju ĀK, spoguļi, lūka, spoilers, lietie diski R16, labā stāvoklī, 1900 EUR). T.26136660, 26136660;

BMW 318 i (1991.g. izl., TA, lūka, labas ziemas riepas, labā tehn. stāvoklī). T.26361663;

BMW 320 (lietie diski, 17 kondicionieris, ādas salons). T.29964244;

BMW 524 (1991.g. izl., ABS, stereo CD, M+S), AUDI 100 C4 (1991.g. izl., TA, ABS, stereo). T.26812395;

CITROEN MX BREAK (2,1_Di, 1993.g. izl., zaļā metāliskā krāsā, el. stikli, spoguļi, sēdekļi, signalizācija, stereo, teicamā stāvoklī, Ls 1000). T.26465677;

FIAT BRAVO (1996.g. izl., 1,4, sudraba ķiršu krāsā, teicamā stāvoklī, 5 - 6l/100 km, Latvijā nav ekspluatēta, 2900 EUR). T.22017971;

FORD 2, 3 (1992.g. izl., bez TA, UNIVERSAL, lūka, piekabes āķis, stereo, rezerves daļas). T.29665869;

FORD FOCUS (1,8 i, 1999.g. izl., TA, AIR BAG, lūka, stereo, teicamā stāvoklī, cinkota virsbūve). T.22017971;

FORD FOKUS (1999.g. izl., 1,8 TDI, TA, stereo, ABS, signalizācija, Air Bag, el. logi un spoguļi, zaļā krāsā, 4700 EUR, steidzami). T.26435623;

FORD GALAXY (1,9 TDI, 1999.g. izl., melnā metāliskā krāsā, klimata kontrole, ādas salons, daudz ekstru, no Vācijas). T.26492436;

FORD GALAXY (1998.g. izl., 1,9 TDI, dīzelis, 6 l/100 km, elektro pakete), VW SHARAN (1997.g. izl., 1,9 TDI, viss ideālā stāvoklī, TA, līzings). T.28882073;

FORD GALAXY (2,0 benzīns, 1995.g. izl., tumši zilā krāsā, mazs nobraukums, jauna TA, no Lietuvas, 4400 EUR). T.26540197;

FORD GALAXY (2,3 l, 1998.g. izl., automātiskā ĀK, gāze - benzīns, 10 - 12 l/100 km, gāzes cena - Ls 0,359l, 4000 EUR). T.28362111;

FORD MONDEO (1,8 TDi, sarkanā metāliskā krāsā, UNIVERSAL, 2 Big Bag, ABS, stūres pastiprinātājs, CD, 5,5 l/100 km). T.26421507;

FORD TRANSIT (1990.g. izl., 2,0 dīzelis, 9 vietas, tikko no Vācijas, Ls 500). T. 27117823;

FORD TRANSIT (2,0 benzīns, gāze, 1986.g. izl., termo būda 1,9x1,9x3,2 m, 900 EUR, labā stāvoklī). T.29478322;

GAZ 21 VOLGA (lukss, labā stāvoklī, ir jaunas rezerves daļas). T.29487634;

OPEL VECTRA CARAVAN (1998.g. izl., 1,6, 16 V, zilā krāsā, signalizācija, MP3, ABS, lūka, jauna TA, divi riepu komplekti, 3500 EUR). T.28636337;

RENAULT ESPACE (2,8 l, minivens, 7 vietas, piekabes āķis, 1995.g. izl., 2100 EUR). T.29451455;

SPORTBAJK HONDA VTR 1000 F (2001.g. izl., jauna TA, ideālā stāvoklī, 4100 EUR). T.26465677;

SUBARU IMPREZA (1998.g. izl., 1,6 l, balta, labā stāvoklī, 4x4 pastāvīgā pilnpiedziņa), GAZEĻ 2705 (1999.g. izl., kravas - pasažieru, 7 sēdvietas, furgona kravnesība - 1200 kg, jauna TA). T.29295935;

VAZ 2108 (1991.g. izl., TA līdz 25.04.08., labā kārtībā, lēti), zirgu (2 gadus vecu, mācītu). T.26214006;

VAZ 21093. T.64616309;

VOLVO 340 (braukšanas kārtībā, TA līdz jūlijam, 1,7, 242000 km nobraukums, 1986.g. izl.). T.29401050;

VOLVO 850 TDI (1996.g. izl., TA, sedans, viss elektro, 4000 EUR). T.26625775;

VW PASSAT (2002. g. izl., 1,9 TDI, melna, universāls, 10000 EUR). T.29259092;

VW PASSAT VARIANT (1987.g. izl., 1,6 LTI, TA, 5 pakāpju ĀK, piekabes āķis, AKB, teicamā stāvoklī, Ls 400). T.22317097;

VW PASSAT VARIANT (1987.g. izl., 1,8 benzīns, ziemas riepas, tehniskā apskate). T.29335516.

Pērk

Krievijā ražotu rotējošo pļaujmašīnu KRN 2,1. Tālr. 26596488.

LATVENERGO SADALES TĪKLS

Cienījamie klienti!

Sakarā ar plānotajiem rekonstrukcijas darbiem tiks pārtraukta elektroenerģijas piegāde **Preiļu rajonā:**

Jersikas pagastā

13. februārī no 8.00-17.00

- **TP-5624** Pārceltuve
- **TP-5659** Meževidi
- **TP-5681, TP-5587** Dārzkopība "Daugava"
- **TP-5542, TP-5615** Jersika
- **TP-5621** Dimanti

Tālrunis uzziņām: 80200404

Atvainojiet, ja rodas neērtības!

LATVENERGO SADALES TĪKLS

Cienījamie klienti!

Sakarā ar plānotajiem rekonstrukcijas darbiem tiks pārtraukta elektroenerģijas piegāde **Preiļu rajonā:**

Aglonas pagastā

14. februārī no 09.00-17.00

- **TP-2113** Lopoti, Dudišķi
- **TP-2140** Skujas, Kundziniški, Sekļa- Daukšti
- **TP-2153** Tūļi
- **TP-2187** Sekļi
- **TP-2266** Jaudzemi, Valaiņi
- **TP-2284** Leitāni
- **TP-2407** Bešoni
- **TP-2438** Lopoti, Peski
- **TP-2418** Cirīšu HES

Tālrunis uzziņām: 80200404

Atvainojiet, ja rodas neērtības!

Sludinājumus «Novadniekā» pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14.
Reklāmas nodaļas tālr./fakss 5307057.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Viss par Tapro: www.tapro.lv

būvēsim tapro profesionāli

Ienāc, izvēlies, piegādāsim!

8. un 9. februārī, pērkot jebkuras Ceramika Paradyz flīzes, flīžu apmalēm un dekoriem 15% atlaide

Jūsu tuvākie Tapro veikali:
Preiļos, Brīvības ielā 75a, tālrunis: 65323044
Daugavpilī, Stacijas ielā 129d, tālrunis: 65476900

NELSS LOGI

Mēs meklējam tieši Tevi...
...cilvēku, kas negaida dāvanas no valdības, bet paļaujas uz savu iniciatīvu

Lai mūsu produkcija kļūtu iedzīvotājiem sasniedzamāka, SIA „Nelss Logi", viens no pieredzējušākajiem logu un durvju ražotājiem Latvijā, piedāvā

kļūt par mūsu sadarbības partneri

uz abpusēji izdevīgiem nosacījumiem
Mēs nodrošinām ar nepieciešamo veiksmīgai darbībai

Ja Tevi ir ieinteresējis šis piedāvājums un Tu vēlies uzzināt ko vairāk ieskaties www.logi.nelss.lv vai zvani Artai Hincenbergai pa tālr. 26333224, 67271659 vai raksti arta.hincenberga@nelss.lv

13. februārī pulksten 15.00 Preiļu kinoteātrī «Ezerzeme» tiks demonstrēts kinofilmas «Rīgas sargi» seanss Preiļu novada pensionāriem un mazturīgajiem iedzīvotājiem.
Kinoseansu apmaksā Preiļu novada dome.
Ielūgumus uz kinofilmu var saņemt Preiļu novada domes sociālā dienesta dienas centrā pie Anitras Sondores līdz 12. februārim.

9. februārī plkst. 10.00 kanālā LTV 7 skatieties raidījumu «Tādas lietas».
Raidījums būs par Preiļu novadu.
Raidījumā redzēsiet Preiļu novada domes priekšsēdētāja A.Adamoviča uzrunu un nelielu ieskatu novada attīstībā.

AICINA DARBĀ laipnu, atbildīgu, enerģisku Preiļu pilsētas iedzīvotāju:
- **biroja darbinieku,**
- **iepirkuma aģentu.**

Darbs saistīts ar lopu iepirkšanu.
Tālr. 5033729, 29409225.

Aicinām visus vecākus, kuru bērni šogad uzsāks mācības Preiļu 1. pamatskolas 1. klasē, uz pirmo vecāku kopsapulci 18. martā plkst. 17.00 jaunajā sarīkojumu zālē.
Skolas administrācija

Remonts un apkalpošana aukstuma tehnikai.
Sadzīves tehnikas un veļas automātu remonts.
Tālr. 29490487.

Rokam dīķus, veicam darbus ar ekskavatoru un buldozeru, planējam, pārvadājam kravas. Piedāvājam treilera un pašizgāzēja pakalpojumus.
Tālr. 29141597.

LOGU SERVISS
5 kameru logi ar 3 stiklu paketi
ārējās metāla durvis no 125 Ls
ekskluzīvās durvis
ēku remonts
apdares dēļši
Līzings, motāža, apdare
Preiļi, Valmieras iela 2
tel. 5321411 mob.tel 28673992

SIA «Silavs»
jumti, iekšdarbi, tāmes.
Tālr. 26157996.

SvaraVērotāji®
JAUNA PROGRAMMA
Brīvie PUNKTI® ar 18 sāta sniedzējiem

Līvāni, 1.vidusskola, Izglītības informācijas centrs, Rīgas 101, **O.** 18.00
Preiļi, Bibliotēka, Kārsavas 4, **O.** 17.15

Visa informācija par nodarbībām
www.svara-verotaji.lv
6 7360771, 6 7377173
vai 1188, 1189
Neklātienes kurss **6 7360774**

ietaupi 6 Ls
Iestāšanās maksa **8 Ls**, pensionāriem **7 Ls**, (parasti 14 Ls) tikai līdz **03.02.2008**

"Novadnieks" Izgriez un atnes šo kuponu uz nodarbību! 1.p.

Rok dīķus un grāvjus, ekskavatora pakalpojumi.
Tālr. 28641691, 26308112.

SIA «TORA PLUS» pārdos un mainīs pret mazgātu un nemazgātu aitas vilnu mākslas audumus, trikotāžu un dziju. **12. februārī** Mežancāni 8.00; Rudzāti 8.30; Priekuļi 9.00; Preiļi 10.00; Riebiņi 11.00; Stabulnieki 11.30; Galēni 12.00; Smelteri 12.30; Anspoki 13.00; Sutri 13.30. **13. februārī** Rožupe 8.00; Vanagi 8.30; Upmala 9.00; Pilišķi 9.30; Anspoki 10.00; Aizkalne 10.30; Pelēči 11.00; Arendole 11.30; Svenči 12.00; Rimicāni 12.30.

SIA «Aļņi AS» iepērk
● **Zāģbaļķus** Ls/m³

Diam.	14-17	18-24	25<
EGLE	**28**	**44**	**49**
PRIEDE	**28**	**44**	**44**

Ir transports.
Korekta uzmērīšana.
Samaksa uzreiz!
Tālr. 4866070; 29806775.

Urbjam akas ūdenim, veicam visu veidu inženierģeoloģisko izpēti. Pārbaudām grunti karjeriem. Pieslēdzam urbumus.
Strādājam arī ziemā.
Tālr. 29994567, 29354415.

Šodien gan zeme, gan debesis
ieliek rokās Mūžībai Tevi...
Sēru brīdī un lūgšanās esam kopā ar mūsu prāvestu Česlavu Mikšto, TĒVU pēdējā ceļā pavadot. Visdziļākā līdzjūtība piederīgajiem. Lai Dievs dod mūžīgo mieru un atver Debesu vārtus.
Vidsmuižas katoļu draudze

Mana dvēsele gaida uz Kungu,
Mani sauc, es aizeju.
Izsakām līdzjūtību prāvestam Česlavam Mikšto negaidītajā sāpju brīdī, TĒVU mūžībā pavadot.
Jersikas pagasta Marijas Madaliņas draudze

Tur, kur tu aizgāji, apstājas laiks,
Norima sāpes, rūpes un bēdas.
Nu tavi darbi, asaras, prieks
Paliks atmiņā balti kā sniegs.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Skaidrītes VĪTOLAS tuviniekiem, viņu zemes klēpī guldot.
A/s «Latgales piens» kolektīvs

Līdz 24. februārim pasūtiet «NOVADNIEKU» visās «Latvijas Pasta» nodaļās martam un pārējiem gada mēnešiem. Redakcijā, Brīvības ielā 14, Preiļos, un *www.novadnieks.lv* laikrakstu var pasūtīt līdz 20. februārim.

! Aicinām lasītājus izņemt kalendāru «Silajāņu keramikas vecmeistars Polikarps Čerņavskis un Preiļu keramiķu kopa» PREIĻOS redakcijā, LĪVĀNOS Baltic Trust Bank (BTB) Līvānu filiālē Dzelzceļa ielā 1 un BTB klientu apkalpošanas centrā veikalā «Elvi», AGLONĀ — Aglonas pagasta padomē un RUŠONĀ — Rušonas pagasta teritoriālajā pārvaldē.

Sakarā ar to, ka redakcijā ir abonentu saraksts, abonēšanas kvīti var neuzrādīt, tāpēc gaidām pēc kalendāra juridiskās personas.